

การติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน 2564

REGIONAL OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS 2
OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS
MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES
SEPTEMBER 2021

การติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน 2564

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564 ซึ่งเป็นการติดตามผลระหว่างการทำงานตามโครงการ (Ongoing Evaluation) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลได้ของเกษตรกร และผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ และใช้ประโยชน์ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป โดยสัมภาษณ์ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 74 ราย สรุปได้ดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 ตามแผนปฏิบัติงานโครงการฯ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี 2563 - 2568 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด 25,143,079 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 25,124,338 หรือร้อยละ 99.93 เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยเบิกจ่ายทันเวลา ร้อยละ 53.33 และเบิกจ่ายล่าช้า ร้อยละ 46.67 เนื่องจากตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานบูรณาการด้านการเกษตร มีแผนการปฏิบัติงานลงพื้นที่ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพฯ ทั่วประเทศแตกต่างกัน ประกอบกับความจำเป็นต้องเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งเป็นผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) จึงทำให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า

ด้านกระบวนการ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินงานโดยคณะทำงาน 2 คณะ ได้แก่ คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จังหวัดน่าน และคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน โดยปีงบประมาณ 2564 มีการประชุมกำกับติดตามงาน จำนวน 3 ครั้ง โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต 16 (นายวีรชาติ เชื้อนรัตน์) ที่ปรึกษาคณะทำงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นประธานในการประชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ และติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ โดยให้สามารถขยายผลความสำเร็จโครงการฯ ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียงได้ และการประชุมกำกับติดตาม โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน จำนวน 2 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรโครงการฯ ปี 2564 - 2568 และติดตามผลการดำเนินงานของคณะทำงาน และขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรฯ ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตรฯ

ด้านผลได้ การบริหารจัดการดินและน้ำ สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน ด้วยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำจำนวน 500 ไร่ ปรับปรุงบำรุงดินแบบยั่งยืน ด้วยการสาธิต การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน จำนวน 100 ไร่ สาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ จำนวน 100 ไร่ และสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด และพืชตระกูลถั่ว อาทิ มะแฮะ และปอเทือง จำนวน 40 ไร่ และโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยกรมชลประทาน ดำเนินการซ่อมแซมบำรุงรักษาหัวงาน และระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำ จำนวน 11 แห่ง กิจกรรมระบบส่งน้ำฝายห้วยปึงจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการฯ (ระยะที่ 2) และปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสบป็น (ระยะที่ 2) โครงการฯ และการสนับสนุนองค์ความรู้/การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ที่ตอบสนอง

เป้าประสงค์หลักที่ 1 ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ดำเนินการผลิตต้นกล้ากาแฟอาราบิก้า ให้แก่เกษตรกร บ้านท่าทางหลวง บ้านผาสุก บ้านสบมาง และบ้านห้วยลอย และต้นมะไฟจีน จำนวน 500 ต้น ให้แก่เกษตรกร บ้านผาสุก และบ้านสบมาง จำนวน 30 ราย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร สนับสนุนพันธุ์ ไข่ซางหม่นและไข่รวม ให้แก่เกษตรกรบ้านนากอก จำนวน 20 ราย บ้านท่าทางหลวง จำนวน 15 ราย และบ้านห้วยลอย จำนวน 15 ราย ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสดให้กับเกษตรกรบ้าน นากอก บ้านผาสุกและบ้านสบมาง จำนวน 20 ราย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ผลิตก้อนเชื้อเห็ดนางรมสีเทา/ ฟางจำนวน 1,500 ก้อนให้กับเกษตรกรบ้านนากอก จำนวน 20 ราย และส่งเสริมการปลูกพืชผัก/พืชตระกูลถั่ว และการปลูก พืชผักแบบโรงเรือน สำนักงานประมงจังหวัดน่าน สนับสนุนและส่งเสริมเลี้ยง และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต และการเลี้ยงปลากินพืช/กินเนื้อ อาทิ ปลาตะเพียน ปลาปักแดง และปลาดุก ให้แก่เกษตรกรพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน จำนวน 100 ราย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ปีก การผลิตลูกสุกร เป็ดเทศไก่พื้นเมือง ให้แก่เกษตรกรพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ สาธิตการผลิต และพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมือง การ แปรรูป และผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดีเพื่อใช้ในชุมชน ให้แก่เกษตรกร จำนวน 20 ราย สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดน่าน ถ่ายทอดหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลผลิตในแปลงของตนเอง ให้แก่เกษตรกร จำนวน 50 ราย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการศัตรูพืชชุมชน ให้แก่เกษตรกรจำนวน 10 ราย

เป้าประสงค์หลักที่ 2 ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ในรูปแบบกลุ่มเกษตรกร โดยถ่ายทอด หลักสูตร บันได 7 ขั้นสู่การรวมกลุ่มอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่กลุ่มเกษตรกร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา จำนวน 1 กลุ่ม สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดน่าน จัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ และบัญชีรับ - จ่าย ในครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 12 ครัวเรือน

เป้าประสงค์หลักที่ 3 ได้แก่ สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัดน่าน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พิษณุโลก ดำเนินการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน จัดเวทีสร้างการรับรู้ วางแผนการเกษตรแบบยั่งยืน ควบคุมการอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และติดตาม โครงการฯ

เป้าประสงค์หลักที่ 4 ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำจืดน่าน ผลิตพันธุ์ปลามัน ปลาแก้มขี้ และปลาตะเพียนขาว และปล่อยพันธุ์ปลา ในพื้นที่บ้านท่าทางหลวง และบ้านผาสุก

ในปีงบประมาณ 2564 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 36.00 เห็นว่าสอดคล้อง และตรงกับความต้องการ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพและศักยภาพด้านการเกษตร ร้อยละ 15.36 พัฒนาระดับคุณภาพ ชีวิต/อยู่ดีมีสุขและดำรงชีวิตได้ไม่เดือดร้อน ร้อยละ 9.60 แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค/เพื่อการเกษตร ร้อยละ 7.68 และฟื้นฟู/อนุรักษ์พื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 3.36 โดยมีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในแปลง ตนเอง เช่น การบำรุงดูแลการเลี้ยงปศุสัตว์ ร้อยละ 90.24 ทั้งนี้ภายหลังจากมีโครงการฯ พบว่า ครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 76.47 มีการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ (เพิ่มขึ้น) โดยกิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ การเลี้ยงสุกร และเลี้ยง ปลาดุก/ปลานิล และ ร้อยละ 23.53 ไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากขาดเงินลงทุนหมุนเวียนในการประกอบกิจกรรม การเกษตร สำหรับด้านรายจ่าย พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 50.00 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ร้อยละ 54.88 ค่าประกอบอาชีพ ร้อยละ 23.17 สำหรับปัญหาของเกษตรกร ได้แก่ 1) ปัจจัย โครงสร้างพื้นฐาน/การผลิต เช่น ขาดแคลนแหล่งน้ำ/อุปกรณ์ ร้อยละ 68.63 คุณสมบัติ/ความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุ ร้อยละ 50 และการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ร้อยละ 34.69 2) การตลาด เช่น ขาดอำนาจการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 57.54 ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย ร้อยละ 54.90 และขาดการบริหารจัดการกลุ่ม ร้อยละ 39.22 3) การเงิน เช่น ขาดเงินลงทุนทางการเกษตร ร้อยละ 45.10 โดยเกษตรกรมีความต้องการรับการสนับสนุน/ส่งเสริมพัฒนาอาชีพฯ อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.67 ได้แก่ ความต้องการรับการสนับสนุนปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิต คะแนน 4.24 ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง คะแนน 3.94 ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร คะแนน 3.78 สนับสนุนเทคโนโลยีผลิต คะแนน 3.26 และส่งเสริมการตลาดสินค้าในพื้นที่ถิ่น คะแนน 3.14

ด้านผลลัพธ์ 1) ด้านเศรษฐกิจ ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีรายได้เงินสดทางการเกษตร มูลค่า 17,406.57 บาทต่อครัวเรือน โดยเป็นรายได้เงินสดด้านพืช 9,421.73 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าว และกล้วยน้ำว้า มูลค่า 7,893.90 บาท 1,475.83 บาท และ 52.00 บาท ตามลำดับ รายได้เงินสดด้านปศุสัตว์ 6,610.08 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็นสุกร ไก่พื้นเมือง และไก่ป่า มูลค่า 3,790.00 บาท 2,352.48 บาท และ 467.60 บาท ตามลำดับ รายได้เงินสดด้านประมง 1,374.76 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็นปลา และกบ มูลค่า 1,024.76 บาท และ 350.00 บาท ตามลำดับ โดยผลผลิตทางการเกษตรที่เก็บไว้บริโภคและใช้ในครัวเรือน 19,348.43 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็น 1) ด้านพืช เก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 13,415.85 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ข้าว และกล้วยน้ำว้า มูลค่า 13,282.44 บาท และ 133.41 บาท ตามลำดับ 2) ด้านปศุสัตว์ เก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 5,066.87 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ไก่พื้นเมือง สุกร และไก่ป่า มูลค่า 3,528.72 บาท 1,421.25 บาท และ 116.90 บาท ตามลำดับ และ 3) ด้านประมง เก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 865.71 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ปลา และกบ มูลค่า 683.18 บาท และ 182.53 บาท ตามลำดับ สำหรับรายจ่ายเงินสดทางการเกษตร 6,920.93 บาทต่อครัวเรือน โดยเป็นรายจ่ายเงินสดด้านพืช 6,750.36 บาทต่อครัวเรือน จากการปลูกข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ ค่าปุ๋ย/ยา 2,140.36 บาทต่อครัวเรือน รายจ่ายเงินสดด้านปศุสัตว์ 102.34 บาทต่อครัวเรือน จากการเลี้ยงสุกร ซึ่งค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ อาหารสัตว์/ยา 57.80 บาทต่อครัวเรือน ส่วนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และไก่ป่า เป็นการเลี้ยงปล่อยธรรมชาติ จึงทำให้ไม่มีค่าใช้จ่าย และรายจ่ายเงินสดด้านประมง 68.23 บาทต่อครัวเรือน จากการเลี้ยงปลาน้ำจืด และกบ ซึ่งค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ ค่าพันธุ์ 42.17 บาทต่อครัวเรือน ทั้งนี้มูลค่าผลผลิตเฉลี่ย 36,755.00 บาทต่อครัวเรือน จำแนกเป็น รายได้เงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 17,406.57 บาทต่อครัวเรือน และใช้ในครัวเรือนเฉลี่ย 19,348.43 บาทต่อครัวเรือน โดยมีรายจ่ายเงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 6,920.93 บาทต่อครัวเรือน ทำให้เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิเฉลี่ย 10,485.64 บาทต่อครัวเรือน เมื่อนำมูลค่าผลผลิตที่ใช้ในครัวเรือน รวมกับรายได้เงินสดสุทธิ ทำให้เกษตรกรได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตรเฉลี่ย 29,834.07 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งรายได้เงินสดสุทธิจากการปลูกพืชเฉลี่ย 2,671.37 บาทต่อครัวเรือน และรายได้สุทธิทางการเกษตรด้านพืช 16,087.22 บาทต่อครัวเรือน สำหรับรายได้เงินสดสุทธิจากการเลี้ยงปศุสัตว์เฉลี่ย 6,507.74 บาทต่อครัวเรือน และรายได้สุทธิทางการเกษตรด้านปศุสัตว์ 11,574.61 บาทต่อครัวเรือน ในขณะที่รายได้เงินสดสุทธิจากด้านประมงเฉลี่ย 1,306.53 บาทต่อครัวเรือน และรายได้สุทธิทางการเกษตรด้านประมง 2,172.24 บาทต่อครัวเรือน

2) ด้านความยั่งยืน เกษตรกรได้นำความรู้และการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 91.84 ปฏิบัติแต่ไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 6.12 และไม่ได้นำไปปฏิบัติ เนื่องจากสูงอายุ และมีโรคประจำตัว ร้อยละ 2.04

3) ด้านความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ เกษตรกรต้นแบบและผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ (เกษตรกรทั่วไป) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.51 และ 3.59 ตามลำดับ แยกเป็น 1) เข้าใจต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงานด้านเกษตรของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.54 และ 3.74 ตามลำดับ 2) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ มีประโยชน์ต่อการปรับใช้เปลี่ยนแปลงของเกษตรกร ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.69 และ 3.76 ตามลำดับ และสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและชุมชน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.69 และ 3.71 ตามลำดับ การดำเนินงานโครงการฯ ทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมาก คะแนน 3.23 และ 3.50 ตามลำดับ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้น ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมาก คะแนน 3.23 และ 3.47 ตามลำดับ และโครงการเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของชุมชน ชาวภูฟ้าอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.53 และ 3.58 ตามลำดับ และการได้รับประโยชน์จากการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร อยู่ในระดับมากและปานกลาง คะแนน 3.69 และ 3.39 ตามลำดับ

ข้อค้นพบ 1) การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) และการจำกัดพื้นที่เสี่ยง ทำให้ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานบูรณาการด้านการเกษตรไม่เป็นตามเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้ 2) เกษตรกรที่ไม่ได้นำความรู้ไปปฏิบัติ เนื่องจากเป็นเกษตรกรวัยสูงอายุ อาจส่งผลกระทบต่อถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับชุมชน 3) เกษตรกรขาดแคลนแหล่งน้ำ ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย ขาดองค์ความรู้/เทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูป รวมถึงเครื่องมือเครื่องจักร/อุปกรณ์ในการผลิต/แปรรูป เป็นต้น และต้องการรับการสนับสนุนปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานการผลิต (แหล่งน้ำ) เช่น อุปกรณ์/พื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำในฤดูแล้ง

ข้อเสนอแนะ 1) คณะทำงานด้านการเกษตรฯ ควรวางแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และควรวางแผนเผชิญเหตุแบบเชิงรุก โดยมีแนวทางปฏิบัติงานที่สามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อการถ่ายทอดและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ 2) ควรวางแผนการคัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือเกษตรกรที่มีความพร้อมจะพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ หรือเป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบให้แก่เกษตรกรในชุมชนภูฟ้าที่สามารถปฏิบัติได้จริง และสร้างรายได้อย่างยั่งยืน 3) สนับสนุนปัจจัยโครงสร้างการผลิตและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร เช่น จัดสรรน้ำ/อุปกรณ์/พื้นที่กักเก็บน้ำ ให้เพียงพอต่อกิจกรรมการเกษตรในฤดูแล้ง และทีมบำรุงรักษาแหล่งน้ำในชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้/กิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตรพื้นถิ่น เพื่อให้เกษตรกรสามารถยังชีพ และมีผลผลิตที่สร้างมูลค่าได้ ได้แก่ พืชใช้น้ำน้อยหลังนา และไม้ผลไม้ยืนต้น สนับสนุนให้เกษตรกรผลิต และพัฒนาพันธุ์สัตว์พื้นถิ่นได้เอง เช่น ไก่ลัวะ, ปลาพื้นถิ่น เป็นต้น และด้านการตลาด ควรมีแผนสื่อสารการตลาด และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรตามฤดูกาล รวมทั้งจัดตั้งตลาด/จุดรับซื้อผลผลิตในชุมชนให้แก่เกษตรกร 4) ควรมีการรายงานผลการดำเนินงานในเชิงบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ทั้งระบบ ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ/ดิน กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ และหน่วยงานสนับสนุนด้านอื่น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของหน่วยงานบูรณาการ ตลอดจนปัญหา และแนวทางขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และตอบสนองปัญหาความต้องการของเกษตรกรเป้าหมายอย่างแท้จริง

คำนำ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2564 ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี 2563 - 2568 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ปีงบประมาณ 2564 และ 2) ผลได้ของโครงการ/ผลการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร รวมถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงแผนงาน/โครงการในระยะต่อไป

ในการนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 ขอขอบคุณ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในระดับจังหวัด และพื้นที่ อาทิ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ศูนย์หม่อนไหม เฉลิมพระเกียรติฯ น่าน ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ และบุคลากรของหน่วยงานบูรณาการ ด้านการเกษตรทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ประสานงานและข้อมูล รวมถึงเกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพฯ ที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงาน และหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่ารายงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณะทำงานด้านการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้ปรับปรุงแผน การดำเนินงานโครงการ ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2
กันยายน 2564

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(ข)
คำนำ	(ฉ)
สารบัญ	(ช)
สารบัญตาราง	(ซ)
สารบัญแผนภูมิ	(ฅ)
สารบัญภาพ	(ญ)
สารบัญภาคผนวก	(ฎ)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 วิธีการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎี	
2.1 การตรวจเอกสาร	9
2.2 แนวคิดและทฤษฎี	12
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ	
3.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ	17
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (I : Inputs)	20
4.2 ด้านกระบวนการ (P : Process)	23
4.3 ด้านผลได้ (O : Outputs)	28
4.4 ด้านผลลัพธ์ (O : Outcomes)	33
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุป	39
5.2 ข้อค้นพบ	43
5.3 ข้อเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	45

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด	4
ตารางที่ 1.2 ขนาดตัวอย่างตามบัญชีรายชื่อตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการเกษตร ภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564	7
ตารางที่ 3.1 การเรียนรู้กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร	17
ตารางที่ 3.2 เพศ	17
ตารางที่ 3.3 ช่วงอายุ	17
ตารางที่ 3.4 ระดับการศึกษา	18
ตารางที่ 3.5 จำนวนสมาชิกและแรงงานในครัวเรือน	18
ตารางที่ 3.6 พื้นที่ถือครอง/ทำกิจกรรมการเกษตร	19
ตารางที่ 4.1 การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานโครงการฯ ปีงบประมาณ 2564	21
ตารางที่ 4.2 ความทันเวลาของงบประมาณ ปีงบประมาณ 2564	21
ตารางที่ 4.3 ความสอดคล้องของกิจกรรมกับความต้องการของเกษตรกร	30
ตารางที่ 4.4 ความสอดคล้องของกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร	30
ตารางที่ 4.5 การเข้าร่วมกิจกรรมและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	31
ตารางที่ 4.6 รายได้ครัวเรือนเกษตรกร	31
ตารางที่ 4.7 รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร	32
ตารางที่ 4.8 ปัญหาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	33
ตารางที่ 4.9 ภาพรวมความต้องการของเกษตรกร	33
ตารางที่ 4.10 รายได้เงินสดในการประกอบกิจกรรมการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564	35
ตารางที่ 4.11 รายจ่ายเงินสดในการประกอบกิจกรรมการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564	35
ตารางที่ 4.12 รายได้สุทธิทางการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564	36
ตารางที่ 4.13 การนำความรู้ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	36
ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ ปีงบประมาณ 2564	38

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 4.1 คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564	25
แผนภูมิที่ 4.2 คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564	26

ญ

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามและการประเมินผล	13
ภาพที่ 2.2 เปรียบเทียบการติดตามและการประเมินผลโครงการพัฒนา	14

สารบัญภาคผนวก

	หน้า
ภาคผนวกที่ 1 คำสั่งคณะอนุกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 1/2562	45
ภาคผนวกที่ 2 แผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564 ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรฯ ปี 2563 - 2568	49
ภาคผนวกที่ 3 การประชุมบูรณาการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564	62
ภาคผนวกที่ 4 ภาพกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564	84

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการศึกษา

1.1.1 ความเป็นมาโครงการ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระดำริ และพระราชกระแสรับสั่งเกี่ยวกับโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มาตั้งแต่ ปี 2538 โดยทรงเลือกอำเภอปอแก้ว และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป็นพื้นที่เป้าหมายโครงการในการดำเนินงาน ด้วยทรงตระหนักถึงสภาพป่าที่เสื่อมโทรม และถูกทำลาย ตลอดจนเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำน่าน ประกอบกับสภาพภูมิประเทศ ที่เป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อน ทำให้ราษฎรขาดโอกาสทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ในการพัฒนา ช่วยเหลือราษฎรให้มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงเลือกเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายแรกของการพัฒนา เนื่องจากทรงเห็นว่าเด็กเป็นผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุด จึงทรงขยายงานพัฒนาเข้าสู่ชุมชน เพื่อช่วยเหลือ ราษฎรแก้ไขปัญหาความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ด้วยการบูรณาการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาของพื้นที่ ทั้งด้านการเกษตร โภชนาการ สุขภาพ การส่งเสริมอาชีพ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สนองงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาตั้งแต่ปี 2542 โดยมุ่งเน้น พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมอาชีพ ในปี 2545 - 2549 สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ เพื่อใช้เป็นหลักและแนวทางในการดำเนินงาน สนองพระราชดำริฯ ประกอบด้วย 4 แนวทางการพัฒนาได้แก่ 1) การพัฒนาเด็กและเยาวชนในโรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้ ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง 2) การพัฒนาศูนย์ศึกษา และถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมภูฟ้า 3) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตรที่สอดคล้อง กับทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ ดังกล่าว ได้มีการกำหนด กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ 2552 - 2554 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์เพิ่มผลผลิตข้าว ยุทธศาสตร์ลดรายจ่าย ยุทธศาสตร์เพิ่มรายได้ ยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี โดยมีรูปแบบการดำเนินงานโครงการตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

ปี 2557 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาด้านเกษตรกรรมและอาชีพ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี 2557 - 2559 ที่สอดคล้อง กับกรอบระยะเวลาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ปี 2555 - 2559) และดำเนินงานด้านเกษตรกรรม และอาชีพภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน ได้มุ่งเน้นการบูรณาการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมและอาชีพภายใต้โครงการฯ ให้เป็นรูปธรรม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนดำเนินงานด้านเกษตรกรรมและอาชีพโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บท การพัฒนาด้านเกษตรกรรมและอาชีพ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในระดับพื้นที่ 2 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ และคณะกรรมการปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ มีหน้าที่ในการพิจารณาจัดทำ และปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการให้บรรลุเป้าหมายตามกรอบแผนแม่บทศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ รวมถึง การพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรค และประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน สนองพระราชปณิธาน

ปี 2560 คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการพระราชดำริ ได้มีคำสั่งที่ 1/2560 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2560 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเบตง จังหวัดน่าน โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต16 เป็นที่ปรึกษา คณะทำงาน และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน พื้นที่โครงการฯ ได้แก่ พื้นที่ทรงงาน ได้แก่ แปลงสาธิตด้านการเกษตรและอาคารฝึกอบรม จำนวน 600 ไร่ และพื้นที่จัดสรรให้เกษตรกร ทำการเกษตร จำนวน 127 ราย จำนวน 1,200 ไร่ พื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านนากอก หมู่ 1 บ้านห่างทางหลวง หมู่ 2 บ้านผาสุก หมู่ 3 บ้านสบมาง หมู่ 4 บ้านห้วยล้อม หมู่ 5 และบ้านห้วยลอย หมู่ 6 และพื้นที่ตามพระราชดำริ เพิ่มเติม 2 แห่ง ได้แก่ บ้านสบป็น ตำบลห้วยโก๋น และบ้านห้วยกานต์ ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

1.1.2 แนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ปี 2563 - 2568 ภายใต้กรอบ (Theme) ป่าสมบูรณ์ เพิ่มพูนคุณภาพชีวิตด้วยเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม มีวิสัยทัศน์เพื่อเป็นแหล่งศึกษาความสำเร็จของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริด้านการเกษตร เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีจากคุณค่าของการดำรงความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพันธกิจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) วิจัยออกแบบและพัฒนาเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศ และภูมิสังคมของพื้นที่ภูฟ้า และหมู่บ้านโดยรอบพร้อมสร้างการยอมรับ 2) วิจัยออกแบบและพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาด รวมถึงข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง 3) วิจัยออกแบบและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อสร้างธรรมาภิบาลในทุกระดับเพื่อการจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุล และเป็นภูมิคุ้มกันให้กับชาวภูฟ้า และเป้าประสงค์หลักคือ 1) เกษตรกรในพื้นที่ภูฟ้ามีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีรายได้ประจำ 10,000 บาทต่อคนต่อเดือน ด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิศาสตร์สังคม 2) การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตการตลาด และการขนส่ง รวมถึงข้อมูลสารสนเทศมีประสิทธิภาพสูง และบูรณาการอย่างสมบูรณ์ ภายใต้ Digital Platform ที่ตอบสนองและเข้าถึงได้ง่าย 3) การจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นธรรมเพื่อภูมิคุ้มกันของชาวภูฟ้า โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 4) ป่าไม้ทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับการดำรงไว้ อย่างยั่งยืนด้วยกระบวนการเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิศาสตร์สังคม

1.1.3 การดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564 ตามแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี 2563 - 2568 มีเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ ดังนี้ (ภาคผนวกที่ 2)

1) เป้าประสงค์หลักที่ 1 เกษตรกรในพื้นที่ภูฟ้ามีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม

ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ จำนวนตัวแบบแปลงต้นแบบ รายได้ ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน และมีความพร้อมมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้รับจาก Value-Base & Bio-Base Economy

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างแปลงต้นแบบที่มีรายได้จากการสร้างคุณค่า ด้วยนวัตกรรมจากฐานทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 วิจัย ออกแบบ และพัฒนาการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นรายแปลง โดยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรและภูมิปัญญาของเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนวิถีนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บูรณาการการวิจัย พัฒนา องค์ความรู้เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตที่เกี่ยวข้อง

2) เป้าประสงค์หลักที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต การตลาด และการขนส่ง รวมถึงข้อมูลและสารสนเทศมีประสิทธิภาพและบูรณาการกันอย่างสมบูรณ์ภายใต้ Digital Platform ที่สามารถตอบสนองและเข้าถึงได้ง่าย

ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ต้นทุนการบริหารจัดการ และรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนา Digital Platform เพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เชื่อมโยงและบูรณาการการจัดสรรทรัพยากรการผลิต การตลาด การขนส่ง การจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

3) เป้าประสงค์หลักที่ 3 การจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของชาวภูฟ้า โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ ความพึงพอใจที่มีต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและรับประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับตั้งแต่ระดับประเทศ ถึงระดับครัวเรือน

4) เป้าประสงค์หลักที่ 4 ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับการดำรงไว้ได้อย่างยั่งยืน ด้วยกระบวนการเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม

ตัวชี้วัดความสำเร็จคือ การบูรณาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ และการรักษาวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาป่าไม้ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดการใช้ประโยชน์ และเกิดคุณค่าเชิงเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 ได้รับมอบหมายในการติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564 เพื่อทราบถึงผลได้จากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผลลัพธ์ และปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้บริหารฯ คณะทำงานด้านการเกษตร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับทราบและมีสารสนเทศประกอบการพิจารณาตัดสินใจ หรือปรับปรุง แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จของโครงการฯ ในระยะต่อไป

1.2 วิตุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฯ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564 ภายใต้กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.2.2 เพื่อศึกษาผลได้ของเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564 และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงแผนงาน/โครงการในระยะต่อไป

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ประชากรที่ศึกษา

1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 13 ราย และเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการฯ ปีงบประมาณ จำนวน 61 ราย รวมทั้งสิ้น 74 ราย

2) เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 หน่วยงาน

1.3.2 พื้นที่ที่ศึกษา

พื้นที่ที่ศึกษา ได้แก่ พื้นที่ทรงงาน จำนวน 1,800 ไร่ และพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านนาออกหมู่ 1 บ้านท่าทางหลวง หมู่ 2 บ้านผาสุก หมู่ 3 บ้านสบมาง หมู่ 4 บ้านห้วยล้อม หมู่ 5 และบ้านห้วยลอย หมู่ 6 ตำบลภูฟ้า อำเภอปอเกือ จังหวัดน่าน

1.3.3 ระยะเวลาข้อมูล

1) ข้อมูลโครงการ ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2564 (เดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2564)

2) ข้อมูลการสำรวจเกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร หมายถึง กิจกรรมตามแผน/โครงการ ปีงบประมาณ 2564 ภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ประกอบด้วย การสนับสนุนองค์ความรู้ กิจกรรมการส่งเสริมและฝึกอบรมในพื้นที่โครงการ และพื้นที่ขยายผล

1.4.2 การนำความรู้ไปปฏิบัติ หมายถึง การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรไปปฏิบัติ ทั้งที่นำไปปฏิบัติเอง หรือรวมกลุ่มปฏิบัติ

1.5 วิธีการศึกษา

1.5.1 รูปแบบการศึกษา เป็นการติดตามผลระหว่างการทำงานโครงการ (Ongoing Evaluation) เพื่อให้ได้ข้อมูลการบริหารงานและผลการดำเนินงานโครงการ ประกอบด้วย ประเด็น ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลได้ (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ

1.5.2 ประเด็นและตัวชี้วัด ได้กำหนดประเด็นและตัวชี้วัด ดังนี้

ตารางที่ 1.1 ประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด

ประเด็นการติดตาม	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การติดตาม
1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs)		
1.1) งบประมาณ	- ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2564	- ร้อยละ 80 เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
1.2) การสนับสนุนองค์ความรู้	- แผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ปีงบประมาณ 2564 ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ตามกรอบแนวทางฯ ปี 2563 - 2568

ตารางที่ 1.1 ประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด (ต่อ)

ประเด็นการติดตาม	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การติดตาม
2) กระบวนการดำเนินงาน (Process)		
2.1) การบูรณาการของหน่วยงาน		
2.2) การจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงาน	- จำนวนหน่วยงานสังกัดกระทรวง เกษตรฯ ที่บูรณาการร่วมกัน	- ครบทุกหน่วยงาน
	- จำนวนหน่วยงานสังกัดกระทรวง เกษตรฯ ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติงาน	- ครบทุกหน่วยงาน
2.3) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร	ปีงบประมาณ 2564	
	- แผนงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ โครงการ ปีงบประมาณ 2564	- มีแผนงานส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ ด้านการเกษตร ตามกรอบแนวทางฯ ปี 2563 - 2568
3) ผลได้ (Outputs)		
3.1) การดำเนินงานของคณะทำงานด้านการเกษตร	- ผลการดำเนินงานตามแผนงาน ปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2564	- มีการรายงาน และระบุค่าเป้าหมาย ครบทุกหน่วยงาน
3.2) ความสอดคล้องของกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรฯ	- ร้อยละความคิดเห็นของเกษตรกร ต่อความสอดคล้องฯ	- ร้อยละ 50 ของเกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการกิจกรรม มีความสอดคล้องฯ
กับวัตถุประสงค์โครงการ/ ความต้องการของเกษตรกร	- เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนา อาชีพฯ มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	- ร้อยละ 80 ของเกษตรกร มีการนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์
4) ผลลัพธ์ (Outcomes)		
4.1) ด้านเศรษฐกิจ	- ฐานข้อมูลรายได้ - รายจ่ายเงินสด การเกษตรของเกษตรกรเป้าหมาย	- มีข้อมูลรายได้ - รายจ่าย เงินสดการเกษตรของ เกษตรกรเป้าหมาย ของเกษตรกร เพื่อเป็นฐานข้อมูล
4.2) ด้านความยั่งยืน	- ความต่อเนื่องของการนำความรู้ ไปใช้ประโยชน์	- ร้อยละ 80 ของเกษตรกร มีการนำความรู้ไปใช้ อย่างต่อเนื่อง
4.3) ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการในภาพรวม	- ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของ เกษตรกร	- อยู่ในระดับ ปานกลาง - มาก

1.5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล** รวบรวมข้อมูลได้จากแบบสัมภาษณ์เกษตรกรและแบบสอบถามเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ และเอกสารรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

2) แหล่งข้อมูล

(1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** เป็นข้อมูลที่ได้จากการติดตามในพื้นที่ดำเนินงาน โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยวิธีการสัมภาษณ์ใช้แบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถาม ที่ 1 สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ปีงบประมาณ 2564 เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564

แบบสอบถาม ที่ 2 สำหรับเกษตรกรต้นแบบ และเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป รายได้ - รายจ่ายเงินสด การเกษตร ความพึงพอใจต่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯตามแผนงาน/โครงการ ปีงบประมาณ 2564 และผลการนำความรู้ไปปฏิบัติ

การสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยคัดเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selcction) (สมชาย วรภิเษมสกุล, 2554) จากบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ปีงบประมาณ 2564

ขนาดตัวอย่าง แบบสอบถามที่ 1 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 หน่วยงาน

แบบสอบถามที่ 2 เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ จากบัญชีรายชื่อความต้องการกิจกรรม Passive Income ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 (ตารางที่ 1.2)

- เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 13 ราย และเกษตรกรผู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ตามแผน/โครงการ ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 61 ราย

(2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** เป็นข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของหน่วยงาน เอกสาร และสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.5.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1) **การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์ การพิจารณาเอกสารรายงานผล การอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของโครงการ การทำกิจกรรมหลังจากที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ และการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ การเพิ่มโอกาสในด้านการผลิต มีผลผลิตในฟาร์มไว้ใช้/บริโภค ทำให้รายจ่ายลดลง หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ เป็นต้น

2) **การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)** เป็นการวิเคราะห์ในเชิงตัวเลข และนำเสนอรายงาน เป็นคำอธิบายประกอบตารางค่าทางสถิติโดยใช้สถิติพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ตารางที่ 1.2 ขนาดตัวอย่างตามบัญชีรายชื่อตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการเกษตรภายใต้โครงการ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564	จำนวน (ราย)	หมายเหตุ
(1) วิจัย ออกแบบและพัฒนาเป็นรายแปลง	13	เกษตรกรต้นแบบ เกษตรกรทั่วไป (ผ่านการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพฯ)
(2) สร้างกระบวนการเรียนรู้ในการสร้างรายได้ตามแนวทางการออกแบบวิถีใหม่ (ผ่านศูนย์สาธิตฯ)	51	
(3) ส่งเสริมการเลี้ยงปลากินพืช พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการเลี้ยง	10	
รวม	74	

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564

3) การวิเคราะห์ทัศนคติและความพึงพอใจ ได้ใช้มาตรวัดแบบ ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นเครื่องมือในการวัดข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อใช้วัดทัศนคติ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และความพึงพอใจ ซึ่งวิธีการได้มาของมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกลนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นได้หลายระดับ เช่น 5 ระดับ ตัวอย่าง เช่น แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ โดย 5 เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด 4 เท่ากับ มาก 3 เท่ากับ ปานกลาง 2 เท่ากับ น้อย และ 1 เท่ากับ น้อยที่สุด การอภิปรายผลแบบสอบถามเป็นแบบอันตรภาค (Interval Scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2549)

ใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น โดยที่คะแนนมากที่สุด คือ คะแนนที่กำหนดมากที่สุด (5 คะแนน) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนมากที่สุด} - \text{คะแนนน้อยที่สุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

หลังจากการคำนวณช่วงระดับคะแนนดังกล่าวแล้ว นำค่าที่ได้จากการคำนวณมาแบ่งเป็นระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วย/พึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย/พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วย/พึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วย/พึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วย/พึงพอใจน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหาร คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลผลการติดตามโครงการ ใช้ประกอบการปรับปรุง แก้ไข รวมทั้งวางแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรฯ ในระยะต่อไป

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี

2.1 การตรวจเอกสาร

การตรวจเอกสารงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้จำแนกออกเป็น เอกสารรายงานการติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และ เอกสารผลการดำเนินงานโครงการด้านส่งเสริมอาชีพตามพระราชดำริฯ ดังนี้

2.1.1 รายงานการติดตามโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) (2561) ได้สำรวจข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานเบื้องต้น โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอป่าสัก จังหวัดน่าน เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่รับประโยชน์จากโครงการ 3 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรในพื้นที่โครงการ 1,800 ไร่ จำนวน 121 ราย ในพื้นที่ขยายผล จำนวน 22 ราย และชนเผ่ามละบรีในพื้นที่โครงการ จำนวน 16 ราย ผลการสำรวจ และติดตามผลการดำเนินงานเบื้องต้น ด้านบริหารงานโครงการฯ ตามแผนภูฟ้าพัฒนาฯ ปี 2545 - 2549 มีแนวทาง 4 แนวทางหลักคือ 1) พัฒนาเด็กและเยาวชนในโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง 2) การพัฒนาศูนย์ศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมภูฟ้าฯ 3) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตรที่สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การดำเนินงานตามกรอบแผนงานภูฟ้าพัฒนาฯ ได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยใช้งบประมาณของแต่ละหน่วยงาน โดยมีสำนักงานโครงการสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สำนักพระราชวัง เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ 3) สำนักงาน กปร. ได้จัดทำคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แต่งตั้งคำสั่งคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการโครงการฯ โดยมีนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ประธาน สำนักงาน กปร. เป็นผู้ลงนาม มีองค์ประกอบ 4 คณะคือ 1) คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นประธานกรรมการ 2) คณะอนุกรรมการด้านอำนวยการโครงการฯ โดยมีรองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นประธานอนุกรรมการ 3) คณะอนุกรรมการด้านการเกษตรโครงการฯ โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานอนุกรรมการ 4) คณะอนุกรรมการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการฯ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานอนุกรรมการ ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร มีดังนี้ 1) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านแหล่งน้ำ โดยกรมชลประทาน สนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่ ปี 2543 - 2558 จำนวน 11 แห่ง ด้านการพัฒนาที่ดิน โดยกรมพัฒนาที่ดิน อาทิ ดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำจำนวน 3,100 ไร่ ปรับปรุงซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดิน สนับสนุนการสร้างโรงปุ๋ยอินทรีย์ของโครงการ การจัดการที่ดินรายนแปลงของเกษตรกร จำนวน 163 แปลง 1,812 - 3 - 78 ไร่ พร้อมสำรวจหาค่าพิกัด GPS วางหมุดโครงการฯ จำนวน 32 หมุด ปักเขต จำนวน 107 หลัก สร้างศูนย์เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 3 ราย และการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ โดยกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อาทิ จัดทำฝายชะลอความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่า ดำเนินกิจกรรมเสริมทักษะ และพัฒนาคุณภาพชีวิต 6 หมู่บ้าน 1,020 ครัวเรือน 3,234 คน ในตำบลภูฟ้า อำเภอป่าสัก ลดพื้นที่ทำไร่

หมุนเวียน คืนผืนป่ากลับคืนสู่ภาครัฐ 2) การส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพด้านการเพาะปลูก ได้ดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมการปลูกข้าวไร่ ข้าวนา และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมกับตั้งธนาคารข้าวศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ส่งเสริมการปลูกหม่อน และพัฒนาคุณภาพผลหม่อนสดให้เกษตรกร พร้อมถ่ายทอดการแปรรูป ส่งเสริมการปลูกผัก และผลไม้ ได้แก่ กล้วยน้ำว้า สับปะรด มะหวานเปรี้ยวฝักโต เป็นต้น ด้านปศุสัตว์ ดำเนินการฝึกอบรม และแจกพันธุ์สัตว์ เช่น การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงและผลิตสัตว์ปีกและสุกร ด้านประมง ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำ และเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น ปลาพวงหิน ปลามัน ปลาปักแดง เป็นต้น และงานสนองพระราชดำริ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านการสร้างต้นแบบการพัฒนา และด้านการสร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผลจากการติดตามโครงการฯ ทำให้ทราบว่า 1) การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่มีการบูรณาการ ทุกภาคส่วน ควรมีแผนงานรองรับการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีระบบ และมีการบูรณาการของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานในระดับพื้นที่ ยังไม่ครอบคลุมภาคส่วนที่ดำเนินการอยู่ 2) หน่วยงานปฏิบัติไม่ได้เป็นคณะทำงาน ทำให้การประชุมในบางครั้ง ไม่สามารถทราบถึงผลการดำเนินงาน ในแต่ละด้านและไม่ตรงหน่วยที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหา 3) การบริหารงานโครงการไม่มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้า โครงการทำให้ไม่มีข้อมูลในการนำมาวิเคราะห์และบางอย่างมีความซับซ้อน หากมีการจัดทำฐานข้อมูล และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ผลการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) ข้อกำหนดการจัดสร้างที่พัก ถาวรของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรไม่ได้ดูแลของเกษตรกรจึงไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ทำให้ผลผลิตไม่ได้ เต็มที่ 5) ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของกรมป่าไม้ยังไม่ชัดเจน 6) การดำเนิน กิจกรรมบางอย่าง ไม่ได้ดำเนินงานโดยหน่วยงานที่มีความชำนาญ เช่น โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ดังนั้น ควรร่วมมือกันเพื่อพัฒนา และสร้างแหล่งเรียนรู้ของโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ที่จะก่อประโยชน์ให้แก่ราษฎร 7) การประกอบอาชีพของเกษตรกรไม่มีความรู้มากนัก ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมในการพัฒนาอาชีพครอบคลุม ทุกกระบวนการ ตั้งแต่การส่งเสริมการผลิต การจำหน่ายผลผลิต และการต่อยอดผลผลิต ตลอดจนตลาดรองรับ ผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อเสนอแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) ควรมีแผนงานรองรับการดำเนินงานอย่างมีระบบ และมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) จัดทำแผนการดำเนินงานในระยะ 3 ปี และติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนงาน 3) มีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้เห็นได้อย่างรูปธรรม 4) มีการประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงปัญหา/อุปสรรค เพื่อเป็นแนวทาง ในการดำเนินโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุด และแนวทางการดำเนินงานในพื้นที่โครงการ อาทิ ควรจัดทำเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาอาชีพเกษตร/ แปรรูป/ป่าไม้ จัดทำเป็นตลาดจำหน่ายผลผลิตของโครงการและชุมชน เพื่อเป็นแหล่งขายผลผลิต ของประชาชนในพื้นที่ จัดทำแปลงรวมของโครงการ ที่ประชาชนสามารถใช้ร่วมกันได้ สร้างการรวมกลุ่ม ที่เข้มแข็ง เป็นต้น

2.1.2 ผลการดำเนินงานโครงการด้านส่งเสริมอาชีพตามพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(สำนักงาน กปร.) (2561) ได้ดำเนินการประเมินผลศูนย์เรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษา การพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาถึงการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ และทราบถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ปัญหาในการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อศึกษาการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ในการขยายผล องค์ความรู้ไปยังศูนย์เรียนรู้ฯ ตลอดจนเพื่อพัฒนามาตรฐาน และแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ต่อไป ผลการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้จากข้อมูล และการวิเคราะห์ที่ผ่านมาคือ การชี้วัดเชิงประจักษ์ ระหว่างตัวแปรผลคือ ความสำเร็จ 4 ประเด็น ได้แก่ การใช้ความรู้ ตามแนวพระราชดำริ ผลของกิจกรรม ความเป็นเศรษฐกิจ พอเพียง และการขยายผลความรู้ของศูนย์เรียนรู้ฯ กับปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล

การจัดการปัจจัยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแปรรูปผลผลิตที่เป็นการบูรณาการของความรู้สู่การปฏิบัติ ปัญหาและข้อเสนอแนะจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ของศูนย์เรียนรู้ ทำให้ทราบว่าเกษตรกรยังขาดการนำความรู้จากศูนย์ศึกษา การพัฒนา ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบท และพื้นที่ของแต่ละคน ควรเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการต่อยอดแปรรูปผลผลิต ในการขยายความรู้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนา ควรมีการสนับสนุนเพิ่มเติมให้เกิดการขยายความรู้ไปสู่เกษตรกรชุมชนใกล้เคียง มากกว่าการเป็นแหล่งศึกษาเพียงอย่างเดียว ดังนั้น

- 1) ควรมีการทำงานแบบบูรณาการระหว่างเจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมประสานการทำงานร่วมกัน
- 2) ควรมีการสอบถามความต้องการของแต่ละศูนย์เรียนรู้ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) (2563) ได้สรุปผลการดำเนินงานโครงการห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ตามใจความปี 2533 “การพัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณตำบลหนองปรือ อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอย่างดี โดยขอให้ประสานและสนับสนุนหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการขุดสระน้ำ ปลูกป่า ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่” และมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้จัดหาที่ดินจำนวนหนึ่งเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ทรงเน้นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โดยให้ราษฎรได้อยู่อาศัยทำกินร่วมกับการคงอยู่ของธรรมชาติอย่างเกื้อหนุนกันคือไม่ทำลายซึ่งกันและกัน ตามหลักการฟื้นฟูและสร้างสมดุลในระบบนิเวศ ทำให้ทุกชีวิตมีความผาสุกและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พื้นที่โครงการ 20,625 ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งชาติ เขาพระฤๅษี - เขาบ่อแร่ โดยขอใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ ตั้งแต่ ปี 2534 - 2564 พื้นที่โครงการฯ ครอบคลุม 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 3 บ้านห้วยแม่ระวาง หมู่ 4 บ้านม่วงแต้ว หมู่ 5 บ้านบารมี และหมู่ 7 บ้านห้วยองคต ซึ่งส่วนราชการ ภาคเอกชน และราษฎร ได้สนองพระราชดำริโดยการจัดตั้งเป็นคณะทำงาน มีกรมการปกครองเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับทุกภาคส่วนเพื่อบูรณาการแผนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (อสทป.) ตำบลสมเด็จเจริญ จำนวน 50 คน ร่วมกันดูแลรักษาป่า จัดทำแนวป้องกันไฟและดับไฟป่าในพื้นที่โครงการห้วยองคตฯ จัดชุดปฏิบัติการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดเพื่อป้องกันปราบปรามและจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดกฎหมายป่าไม้ สร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นของป่าต้นน้ำ และกิจกรรมการปลูกป่าสร้างพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน 2) งานพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต โครงการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการห้วยองคตฯ โดยตำรวจตระเวนชายแดน ออกปฏิบัติการตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการด้านการรักษาป่าไม้ การป้องกันยาเสพติด และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 277 ครั้ง 3) งานบริหารโครงการโครงการจัดประชุมคณะผู้ปฏิบัติงานโครงการห้วยองคตฯ เพื่อให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้รายงานความก้าวหน้าผลการปฏิบัติงานประจำเดือน และร่วมกันติดตามผลการดำเนินงานรวมทั้งการพิจารณาแก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยกำหนดจัดประชุมสัปดาห์ที่ 3 ของทุกเดือน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) (ม.ป.ป.) กล่าวถึง ลักษณะโครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อได้ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว จะทำให้เกิดการส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะศูนย์ศึกษาการพัฒนา มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ของการจัดตั้งขึ้นเพื่อที่จะให้มีการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และการประกอบอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ เพื่อให้ราษฎรสามารถนำไป

ปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ซึ่งโครงการส่งเสริมอาชีพโดยตรง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ ดังเช่น โครงการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โครงการศิลปาชีพพิเศษทั่วประเทศ โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก โครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น ซึ่งผลสุดท้ายของโครงการคือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมายโครงการ สามารถที่จะนำความรู้ไปประกอบอาชีพ จนทำให้เกิดรายได้กับครอบครัว

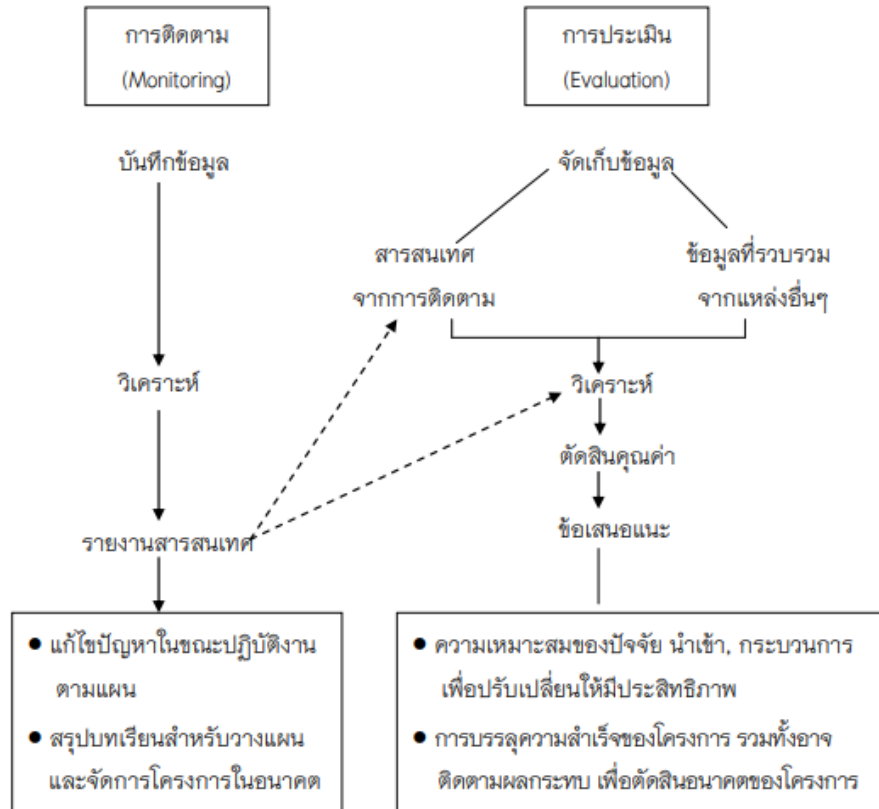
จากการตรวจเอกสารงานศึกษาวิจัยดังกล่าว ได้พิจารณาประเด็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องในลักษณะของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน แนวทางการให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายโครงการ รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และปัญหาอุปสรรค จากการดำเนินงานโครงการที่มีความคล้ายคลึงกับโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาพระราชดำริ เพื่อการพัฒนาโครงการในระยะต่อไป

2.2 แนวคิดและทฤษฎี

2.2.1 ความหมายของการติดตาม

การติดตาม (Monitoring) โครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินงาน (Process) และผลการดำเนินงาน (Output) เกี่ยวกับโครงการเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback system) สำหรับการกำกับ ทบทวน และแก้ปัญหาขณะดำเนินโครงการ การประเมิน (Evaluation) โครงการ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณค่า (Value Judgment) เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า การดำเนินงาน และผลการดำเนินโครงการ เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงการดำเนินโครงการ สรุปผลสำเร็จของโครงการและพัฒนาโครงการต่อไป (ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ, 2541.)

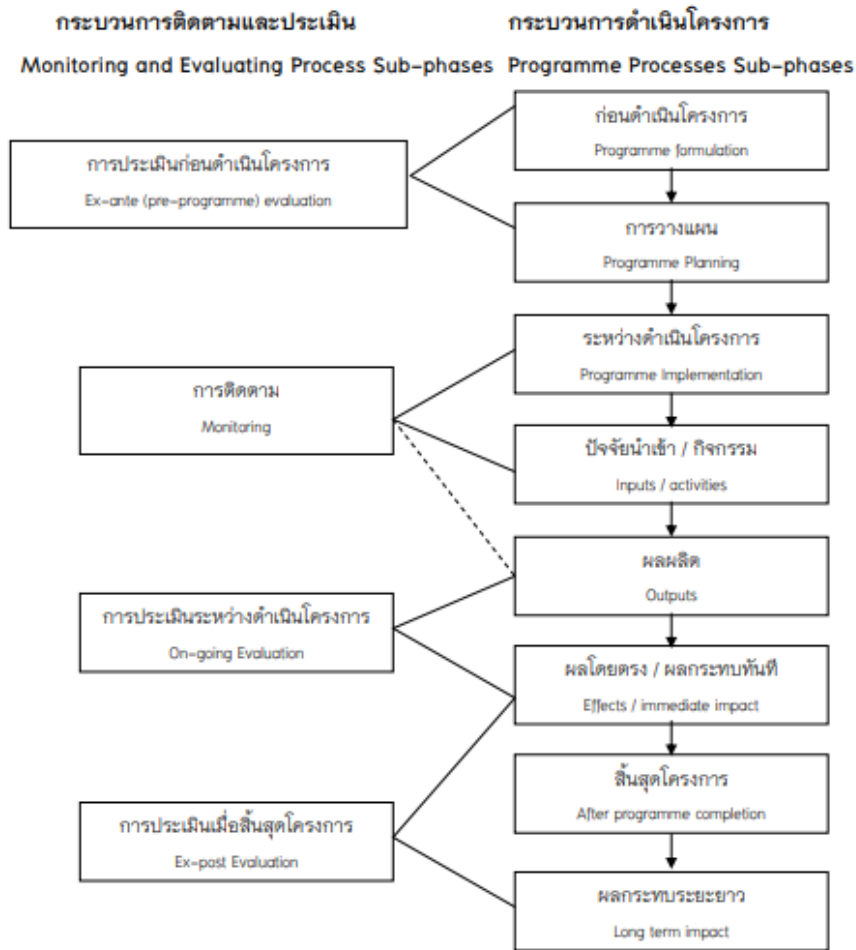
การติดตามและประเมินผล จึงเป็นกลไกและเครื่องมือสำคัญในการบริหารและพัฒนาโครงการ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยการติดตามโครงการเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานของโครงการ สำหรับกำกับ แก้ไข และป้องกันปัญหาอุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน ในขณะที่การประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าของปัจจัยนำเข้า (Input) การดำเนินงาน (Process) และผลของโครงการ (Output) สำหรับปรับปรุงการดำเนินงาน สรุปผลสำเร็จและพัฒนาโครงการ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการติดตามงานของโครงการ จึงสามารถใช้เป็นข้อมูล ส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการได้ หรืออาจกล่าวได้ว่า การติดตามเป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนสนับสนุน การประเมินผล ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการติดตาม จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของสารสนเทศในการประเมิน โดยใช้ร่วมกับสารสนเทศจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น โครงการที่มีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ และถูกต้องแล้ว จะทำให้การประเมินโครงการนั้น ๆ ทำได้ง่ายขึ้นและมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงกว่าโครงการที่ไม่มีการติดตาม ซึ่งความแตกต่างที่สำคัญคือ การติดตามมีขอบเขตแคบกว่าการประเมินผลนั่นเอง

ที่มา : ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ, 2555.

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามและการประเมินผล

การติดตามและการประเมินผล จะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดดังกล่าวแล้ว แต่ก็ยังมีความแตกต่างในเรื่องจุดมุ่งหมาย และการนำผลไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนขอบเขตของการติดตามและประเมินผล การติดตามโครงการมักเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของโครงการนั้น ๆ ที่กำกับให้งานเป็นไปตามกรอบของแผนที่กำหนดไว้ ส่วนการประเมินโครงการอาจใช้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของโครงการ ทำการตัดสินความก้าวหน้า ของการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน และโดยทั่วไปนิยมใช้เจ้าหน้าที่ประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก ตัดสินความสำเร็จของโครงการ นอกจากนี้ การติดตามและประเมินโครงการยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกันในด้านช่วงเวลาปฏิบัติ วิธีการ และผู้ใช้ประโยชน์

ที่มา : ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ, 2555.

ภาพที่ 2.2 เปรียบเทียบการติดตามและการประเมินผลโครงการพัฒนา

จะเห็นว่าการติดตามอยู่ในช่วงเวลาการดำเนินโครงการ โดยเน้นพิจารณาปัจจัย กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ ส่วนผลที่ได้จะเป็นเรื่องรอง สำหรับการประเมินนั้น จะเห็นว่าสามารถดำเนินการได้ทุกระยะเวลาของโครงการ ตั้งแต่ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และสิ้นสุดโครงการแล้ว มีประเด็นสำคัญ คือ ความแตกต่างระหว่างการติดตามกับการประเมินย่อยระหว่างการดำเนินโครงการ (Formative Evaluation) นั้นเป็นอย่างไร ขอสรุปว่าการประเมินนั้น ต้องมีการตัดสินผลทุกครั้ง และนั่นหรือพิจารณาไปถึงเรื่องของผลที่ได้หรือประสิทธิผลเป็นสำคัญ ในขณะที่การติดตามงานแม้จะมีข้อสั่งการ คล้ายกับการตัดสินก็ตาม แต่เน้นเรื่องของการกำหนดการที่วางไว้ ว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่มากกว่าจะคำนึงถึงผลที่ได้ของโครงการหมายถึง การเน้นประสิทธิภาพมากกว่าประสิทธิผล

1) รูปแบบและกระบวนการติดตามผลและประเมินผล (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2558) ตามแนวคิดของ Robert S. Kaplan และ David P. Norton ได้เสนอแนวคิด Balanced Scorecard เพื่อใช้ในการวัดผลของกิจการ ที่จะทำให้ผู้บริหารระดับสูงเห็นภาพรวมขององค์กรได้ชัดเจนขึ้น ให้ได้ภาพรวมขององค์กรอย่างสมดุลขึ้น โดยการวัดผลนอกจากการวัดทางด้านการเงินที่เป็นผลของ การดำเนินงานที่เกิดขึ้นมาแล้ว ต้องมีการวัดผลด้านกระบวนการบริหารงาน การสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้า ตลอดจนสร้างนวัตกรรม และการเรียนรู้ให้แก่องค์กรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างอนาคตให้แก่องค์กรด้วย

โดยองค์ประกอบในการวัดผลตามแนวคิดของBalanced Scorecard ภายใต้มุมมอง แต่ละด้านนั้น จะประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ (objective) เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละมุมมองที่ต้องการจะชี้วัด 2) ตัวชี้วัด (Performance Indication) คือ ตัวชี้วัดนั้นจะแสดงให้เห็นว่า องค์กรได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ในแต่ละด้านหรือไม่ 3) เป้าหมาย (Target) คือ เป้าหมายหรือค่าตัวเลขที่ตั้งไว้เพื่อให้องค์กรบรรลุถึงค่านั้น ๆ 4) แผนงานโครงการที่ตั้งใจ (Initiatives) คือ แผนการปฏิบัติงานที่มีการลำดับเป็นขั้น ๆ ในการจัดทำกิจกรรม

2) การควบคุมและติดตามผลการปฏิบัติงาน (เสนาะ ตีเยาว์, 2543) ได้แก่ กระบวนการในการควบคุมและติดตามผล แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนคือ (1) การกำหนดมาตรฐานที่ใช้วัด (Establishing Standard) ทุกองค์กรจะมีวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้นมาตรฐานที่กำหนดนโยบายจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาตรฐาน โดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ มาตรฐานผลผลิต (Output Standard) วัดด้วยปริมาณ คุณภาพ ต้นทุน และเวลาที่ใช้ จำนวนเงินที่ใช้เปรียบเทียบกับงบประมาณจำนวนหน่วยผลิตและขนาดของบริการที่ใช้ในระยะเวลาที่กำหนด และมาตรฐานปัจจัยที่ใช้ในการผลิต (Input Standard) จะวัดด้วยความพยายามที่ให้กับงาน (Work Effort) เช่น การวัดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เป็นต้น (2) การวัดผลงานที่ทำได้จริง (Measuring Actual Performance) ได้แก่ การวัดผลงานที่เกิดขึ้นจริงเป็นหน่วยการผลิตที่จริง หรือความพยายามที่ให้กับงานจริง หน่วยวัดที่ใช้จะต้องเป็นอย่างเดียวกัน กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมา เช่น จำนวนที่ผลิต จำนวนได้ที่เกิดขึ้น ซึ่งผลงานมาจากการรายงาน การสังเกต และสถิติตัวเลขต่าง ๆ (3) การเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้จริงกับมาตรฐาน (Comparing Actual Performance with Standard) เป็นการเปรียบเทียบเนื้อหาความแตกต่างที่เกิดขึ้น ระหว่างหน่วยงานที่ทำได้จริงกับมาตรฐาน (4) การแก้ไขให้ถูกต้อง (Taking Corrective Action) ได้แก่ การดำเนินการทางด้านการบริหาร เมื่อพบความแตกต่างระหว่างผลงานที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐานเพื่อปรับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่ต้องการ

3) รูปแบบการติดตาม (ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2550) ได้จำแนกองค์ประกอบการติดตาม 4 ด้าน โดยใช้แบบจำลอง IPOO ได้แก่

(1) **ด้านปัจจัยนำเข้า (I : Inputs)** คือ ปัจจัยหรือทรัพยากรที่ใช้ในการจัดทำโครงการ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมฝึกอบรม หลักสูตร/กิจกรรมการฝึกอบรม โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องในโครงการ

(2) **ด้านกระบวนการ (P : Process)** คือ การจัดการโครงสร้างการบริหารโครงการ การกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผน การติดตามกำกับงาน การประสานระหว่างหน่วยงาน และภายในหน่วยงาน การประสานกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้ในช่วงเริ่มดำเนินโครงการใหม่ ๆ และระหว่างการดำเนินงานโครงการ การพิจารณาเพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานในโครงการ

(3) **ด้านผลได้ (O : Outputs)** คือ ผลได้หรือผลลัพธ์เบื้องต้น ที่เกิดจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในการดำเนินโครงการ ผลได้อาจเป็นผลได้เชิงปริมาณ (Quantitative Outputs) และผลได้เชิงคุณภาพ (Qualitative Outputs) ในบางกรณีผลได้ของกิจกรรมหนึ่งอาจเป็นปัจจัยของกิจกรรมหนึ่งได้

(4) **ด้านผลลัพธ์ (O : Outcomes)** คือ ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลได้ของโครงการ หรือตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีศักยภาพหรือแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบในระยะยาวต่อไปหรือไม่อย่างไร ประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผลทางเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ และความยั่งยืนรวมถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ

4) กรอบแนวทางการติดตาม

การติดตามผลการดำเนินงานแบบบูรณาการภายใต้โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564 ครั้งนี้ เป็นการติดตามผลระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ

(Ongoing Evaluation) โดยเน้นการให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร เพื่อให้การดำเนินงานโครงการในระยะต่อไปเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

(1) ศึกษารายละเอียดโครงการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินงาน

(3) รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(4) ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

(5) จัดทำรายงาน เสนอผู้บริหารเพื่อทราบและสั่งการปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงาน

โครงการ

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

3.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

3.1.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

การเรียนรู้กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปี 2564 เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 ได้เรียนรู้จากแปลงตนเอง ร้อยละ 60.53 และพื้นที่ทรงงาน ร้อยละ 39.47 (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 การเรียนรู้กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร

รายการ	ร้อยละ
การเรียนรู้กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร	
พื้นที่ทรงงาน	39.47
พื้นที่ขยายผล	60.53
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

เพศและอายุ เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.86 และเพศหญิง ร้อยละ 43.14 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 55 - 64 ปี ร้อยละ 40.00 รองลงมาช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26.00 ช่วงอายุ 45 - 54 ปี ร้อยละ 18.00 ช่วงอายุ 35 - 44 ปี ร้อยละ 12.00 และช่วงอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 4.00 (ตารางที่ 3.2 และตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.2 เพศของเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
ชาย	56.86
หญิง	43.14
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.3 ช่วงอายุของเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
25 - 34 ปี	4.00
35 - 44 ปี	12.00
45 - 54 ปี	18.00
55 - 64 ปี	40.00
อายุ 65 ปี ขึ้นไป	26.00
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ระดับการศึกษา เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 50.98 รองลงมา จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 25.49 ระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า ร้อยละ 9.80 เท่ากัน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 3.93 (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	25.49
ประถมศึกษา	50.98
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.93
มัธยมศึกษาตอนปลาย	9.80
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	9.80
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

ครัวเรือนส่วนใหญ่มีสมาชิก 4 - 6 คน ร้อยละ 66.00 โดยเป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน สมาชิก 1-3 คน ร้อยละ 24.00 และสมาชิก 6 คนขึ้นไป ร้อยละ 10.00 (ตารางที่ 3.5)

ตารางที่ 3.5 จำนวนสมาชิก

รายการ	ร้อยละ
4 - 6 คน	66.00
1 - 3 คน	24.00
6 คนขึ้นไป	10.00
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

พื้นที่ถือครองทางการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครอง 1 - 10 ไร่ ร้อยละ 44.00 รองลงมา มีพื้นที่ 11 - 20 ไร่ ร้อยละ 34.00 และมากกว่า 20 ไร่ขึ้นไป ร้อยละ 22.00 โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่ขยายผล ร้อยละ 75.00 ได้แก่ บ้านนาออก หมู่ 1 ร้อยละ 30.00 บ้านท่าทางหลวง หมู่ 2 ร้อยละ 23.33 บ้านสบมาง และบ้านผาสุก หมู่ 3 และหมู่ 4 ร้อยละ 15.00 บ้านห้วยลอย หมู่ 5 ร้อยละ 5.00 และบ้านห้วยล้อม หมู่ 6 ร้อยละ 1.67 และพื้นที่ทรงงาน ร้อยละ 25.00 (ตารางที่ 3.6)

ตารางที่ 3.6 พื้นที่ถือครอง/ทำกิจกรรมการเกษตร

รายการ	ร้อยละ
พื้นที่ถือครองทางการเกษตร	
1 - 10 ไร่	44.00
11 - 20 ไร่	34.00
มากกว่า 20 ไร่ ขึ้นไป	22.00
รวม	100.00
พื้นที่ทำกิจกรรมการเกษตร	
พื้นที่ทรงงาน	25.00
พื้นที่ขยายผล	75.00
- บ้านนาออก	30.00
- บ้านห่างทางหลวง	23.33
- บ้านสบมาง และบ้านผาสุก	15.00
- บ้านห้วยลอย	5.00
- บ้านห้วยล้อม	1.67
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

บทที่ 4 ผลการศึกษา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 ได้ดำเนินการติดตามผลได้ของเกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ภายใต้กิจกรรมการพัฒนาด้านการเกษตรแบบบูรณาการ ตามแผนปฏิบัติงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564 เกี่ยวกับด้านปัจจัยนำเข้า (I : Inputs) ด้านกระบวนการ (P : Process) ด้านผลได้ (O : Outputs) และด้านผลลัพธ์ (O : Outcomes) และปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ เพื่อเป็นข้อปรับปรุงในการวางแผน และข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานโครงการในระยะต่อไป รายละเอียด ดังนี้

4.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (I : Inputs)

4.1.1 งบประมาณ

(1) การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564

จากการรายงานของหน่วยงานคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด 25,143,079 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 25,124,338 หรือร้อยละ 99.93 เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร (ตารางที่ 4.1)

(2) ความทันเวลาของงบประมาณ

การบริหารจัดการงบประมาณของคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปีงบประมาณ 2564 ส่วนใหญ่มีการเบิกจ่ายงบประมาณทันเวลาร้อยละ 53.33 และเบิกจ่ายล่าช้า ร้อยละ 46.67 เนื่องจากตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานบูรณาการฯ มีแผนการปฏิบัติงานลงพื้นที่ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรห้วงเวลาแตกต่างกัน และผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การปฏิบัติงานต้องขยับเวลาออกไปส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.1 การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานโครงการ ปี 2564 ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2564

หน่วย : บาท

ที่	หน่วยงาน	ได้รับจัดสรร	เบิกจ่าย	คงเหลือ	หมายเหตุ
1	โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (ชป.)	19,293,700.00	19,293,700.00	-	
2	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	3,211,500.00	3,211,500.00	-	
3	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน	263,000.00	263,000.00	-	
4	ศูนย์วิจัยข้าวแพร่	380,000.00	380,000.00	-	
5	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน	36,850.00	36,850.00	-	
6	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน	436,000.00	436,000.00	-	
7	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน	131,600.00	112,859.00	18,741.00	
8	สำนักงานประมงจังหวัดน่าน	190,800.00	190,800.00	-	
9	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน	210,500.00	210,500.00	-	
10	สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน	130,000.00	130,000.00	-	
11	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดน่าน	ไม่มี	ไม่มี	-	
12	สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน	188,000.00	188,000.00	-	
13	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน	108,300.00	108,300.00	-	
14	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2	82,829.00	82,829.00	-	
15	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	480,000.00	480,000.00	-	
รวมทั้งสิ้น		25,143,079.00	25,124,338.00	18,741	
ร้อยละ		100.00	99.93	0.07	

ที่มา : คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ปีงบประมาณ 2564

ตารางที่ 4.2 ความทันเวลาของงบประมาณ ปี 2564

รายการ	ร้อยละ
เบิกจ่ายงบประมาณทันเวลา	53.33
เบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า	46.67
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

4.1.2 การสนับสนุนองค์ความรู้และการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564

ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ 2564 หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการสนับสนุนองค์ความรู้ และกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ในพื้นที่ทรงงานฯ และพื้นที่ขยายผล มีแนวทางการพัฒนาด้านผลผลิต

ข้าว ส่งเสริมให้เกิดการผลิตการเกษตรแบบผสมผสาน รวมถึงการสร้างป่าและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ขยายผล เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์หลักของโครงการ และตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรฯ ปี 2563 - 2568 คณะทำงานด้านการเกษตรฯ ทั้ง 15 หน่วยงานได้ดำเนินงานตามภารกิจ โดยมีรายละเอียดของ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามเป้าประสงค์ ดังนี้ (ภาคผนวกที่ 2)

1) เป้าประสงค์หลักที่ 1 เกษตรกรในพื้นที่ภูพามีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างแปลงต้นแบบที่มีรายได้จากการสร้างคุณค่าด้วยนวัตกรรมจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ดำเนินการส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม้อินต้น (ท้องถิ่น) มีกิจกรรม ดังนี้

(1.1) การผลิตต้นกล้ากาแฟอาราบิก้า สนับสนุนไม้ผลไม้อินต้น/ไม้ผล ได้แก่ ต้นมะไฟจีน โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน

(1.2) สนับสนุนพันธุ์ไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ พันธุ์ไม้ช่างหม่นและไผ่รวก โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรน่าน

(1.3) ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสด โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน

(1.4) การผลิตเมล็ดพันธุ์ผักพื้นเมืองและการอนุรักษ์พันธุ์ผักพื้นบ้าน สาธิตการปลูกไม้ผล/ไม้อินต้น ควบคุมไม้เศรษฐกิจ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล/ไม้อินต้น โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน

(1.5) การผลิตก้อนเชื้อเห็ด (นางรมสีเทา/ฟาง) การปลูกพืชผักและพืชตระกูลถั่ว การปลูกพืชผักแบบโรงเรือน โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

(1.6) ส่งเสริมการเลี้ยงปลากินพืช และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการเลี้ยงปลากินพืช/อาหารปลา โดยสำนักงานประมงจังหวัดน่าน

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 วิจัย ออกแบบ และพัฒนาการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นรายแปลง โดยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรและภูมิปัญญาของเกษตรกร มีกิจกรรม ดังนี้

(2.1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ปีกจากแปลงสาธิตปศุสัตว์ขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ ได้แก่ เป็ดเทศ ไก่ป่า ไก่ลูกผสมลั่ว และสุกร โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน

(2.2) ศึกษา สาธิต ผลิต/พัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นที่เมือง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ศึกษาและพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมืองและเทคโนโลยี จัดทำแปลงสาธิตเพื่อการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าวสำหรับบริโภคในครัวเรือนและการแปรรูป จัดทำแปลงผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี เพื่อใช้ในชุมชน ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยศูนย์วิจัยข้าวแพร่

(2.3) การถ่ายทอดหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลผลิตในแปลงของตนเอง โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน

(3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนวิถีใหม่ มีกิจกรรมดังนี้
- การฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน ด้วยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับปรุงบำรุงดินแบบยั่งยืน ด้วยการสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน และสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด/พืชตระกูลถั่ว โดยสถานีพัฒนาที่ดินน่าน

(4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 บูรณาการการวิจัย พัฒนา องค์กรความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การจัดการศัตรูพืชชุมชน (บริหารจัดการด้วยชุมชน) โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน

2) เป้าประสงค์หลักที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรการผลิต การตลาด และการขนส่ง รวมถึงข้อมูลและสารสนเทศมีประสิทธิภาพและบูรณาการกันอย่างสมบูรณ์ภายใต้ Digital Platform มียุทธศาสตร์ คือ

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนา Digital Platform เพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเชื่อมโยงและบูรณาการการจัดสรรทรัพยากรการผลิต การตลาด การขนส่งการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีแนวทางดำเนินการคือ ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ ในรูปแบบกลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายสหกรณ์ภูฟ้าพัฒนาจำกัด โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน และจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ และบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดน่าน

3) เป้าประสงค์หลักที่ 3 จัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของชาวภูฟ้าฯ มียุทธศาสตร์คือ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับตั้งแต่ระดับประเทศถึงระดับครัวเรือน โดยดำเนินการจัดเวทีสร้างการรับรู้และวางแผนด้านการเกษตรแบบยั่งยืนควบคู่การอนุรักษ์ทรัพยากร และการสร้างคุณค่าจากฐานทรัพยากรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พิษณุโลก

4) เป้าประสงค์หลักที่ 4 ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับการดำรงไว้ได้อย่างยั่งยืน ด้วยกระบวนการเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม มียุทธศาสตร์และแนวทางคือ พัฒนาป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดการใช้ประโยชน์และเกิดคุณค่าเชิงเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน โดยการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ และปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำ

4.2 ด้านกระบวนการ (P : Process)

4.2.1 องค์การบริหารโครงการ

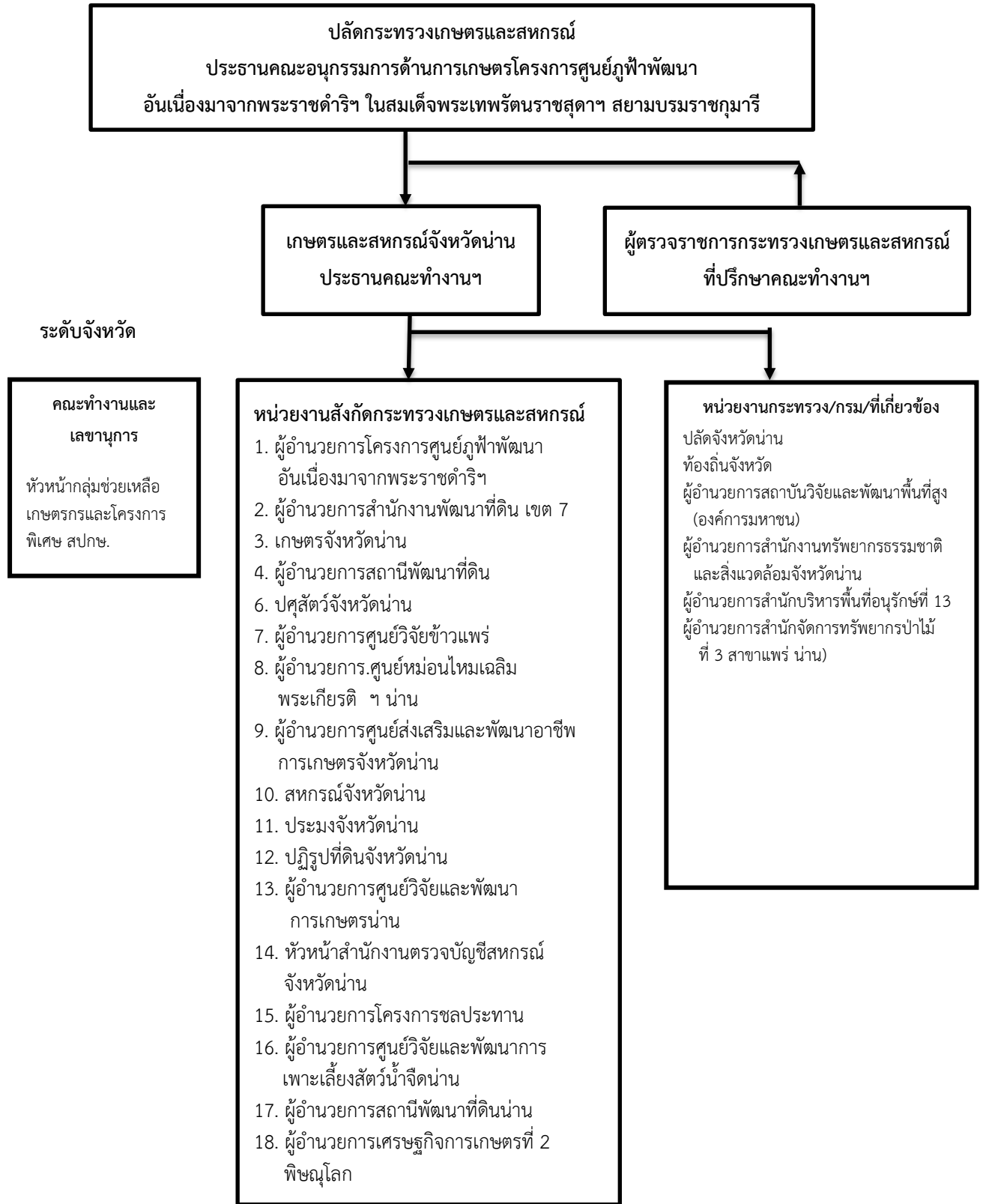
โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ 1/2562 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2562 ดำเนินงานโดยคณะทำงาน จำนวน 2 คณะ ได้แก่ คณะทำงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน และคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อำเภอปอเกลือและอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน (ภาคผนวกที่ 1)

1) คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จังหวัดน่าน ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เขต 16 เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน ปลัดจังหวัดน่าน ท้องถิ่นจังหวัดน่าน ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดน่าน ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ และหัวหน้าส่วนราชการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกร และโครงการพิเศษสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ (แผนภูมิที่ 4.1)

2) คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อำเภอปอเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ประกอบด้วย เกษตรจังหวัดน่าน เป็นประธานคณะทำงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านหรือผู้แทน นายอำเภอที่เกี่ยวข้อง หรือผู้แทน หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอหรือเทียบเท่าของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง กำนันท้องที่ที่เกี่ยวข้อง นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ

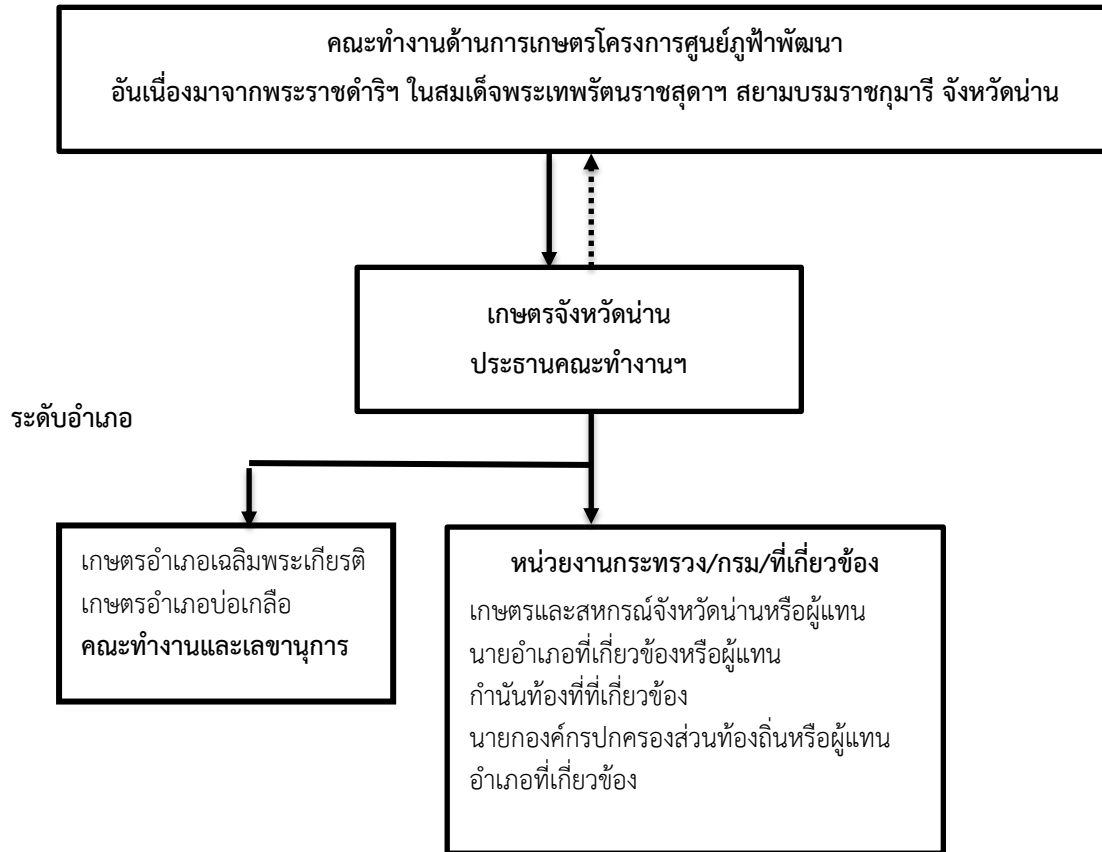
ผู้แทนอำเภอที่เกี่ยวข้อง เกษตรอำเภอเฉลิมพระเกียรติ และเกษตรอำเภอบ่อเกลือ เป็นคณะทำงาน และเลขานุการ (แผนภูมิที่ 4.2)

คณะทำงานโครงการฯ ทั้งสองคณะ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางแผนการดำเนินงาน โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต ในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบดำเนินการรวมทั้ง เชื่อมโยงตลาด และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยเสนอต่อคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดกับอำเภอบ่อเกลือ รวมทั้งความต้องการ ความพร้อมของเกษตรกร และความเหมาะสมของพื้นที่ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ และปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการด้านการเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม จัดเก็บและนำเข้าสู่ข้อมูลต่าง ๆ ตามที่คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการฯ จังหวัดน่าน กำหนด รายงานผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคต่อคณะทำงานด้านการเกษตรฯ ทราบ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ที่มา : คำสั่งคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ 1/2562

แผนภูมิที่ 4.1 คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564

ที่มา : คำสั่งคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ 1/2562

แผนภูมิที่ 4.2 คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ปีงบประมาณ 2564

4.2.2 การบูรณาการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564

1) การประชุมกำกับติดตามงาน โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต 16 (นายวีรชาติ เชื้อนรัตน์) ที่ปรึกษาคณะกรรมการด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประธานการประชุม จำนวน 3 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

(1) การประชุมชี้แจงแผนและการติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 ผ่านระบบ Zoom Meeting มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และกรอบการติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการฯ ปีงบประมาณ 2564 และรับฟังร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรปีงบประมาณ 2564 และแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานบูรณาการด้านการเกษตร (ภาคผนวกที่ 3)

(2) การประชุมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564 ณ ห้องประชุมเจ้ามงคลวรยศ ชั้น 6 ศาลากลางจังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และรับฟังแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ในประเด็นแผนวิธีการ ลักษณะการดำเนินงาน และรายละเอียดกิจกรรม กลุ่มสินค้าประมง ปศุสัตว์ และพืช และการจัดเตรียมงาน Field Day เปิดตัวการขับเคลื่อนด้านการเกษตรในเดือนมีนาคม 2564 โดยประธานมีข้อเสนอแนะ ให้แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทด้านการเกษตร ตลอดจนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนแผนภูฟ้าโมเดลให้สามารถปฏิบัติได้จริง

(3) การประชุมติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2564 ผ่านระบบ Zoom Meeting มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของหน่วยงานที่มีแผนงาน/โครงการ ร่วมบูรณาการในพื้นที่ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 - 30 เมษายน 2564 พร้อมทั้งรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้แนวทาง และข้อเสนอแนะต่อคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการฯ ตลอดจนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานเป็นไปตามแผนงาน/โครงการ ที่ได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และประธานฯ ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานด้านการเกษตรฯ สรุปแผนการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็น 3 มิติ คือ มิติการเกษตรแบบดั้งเดิม (กลุ่มผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ) มิติสมัยใหม่ และมิติผสมผสานทั้งดั้งเดิมและสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการ ตามกรอบแนวทางโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นฉากทัศน์ (SCENARIO) และการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ต้องดำเนินการขับเคลื่อน และปฏิบัติงาน ต้องกำหนดตัวชี้วัดทุกขั้นตอน (ก่อนดำเนินงาน/ขณะดำเนินงาน/หลังดำเนินงาน) การดำเนินงาน และสามารถขยายผลความสำเร็จโครงการไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน (ภาคผนวกที่ 3)

2) การประชุมกำกับติดตามงานของคณะทำงานด้านการเกษตรฯ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน เป็นผู้ดำเนินการจัดประชุม จำนวน 2 ครั้ง มีดังนี้

(1) การประชุมจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2564 ผ่านระบบ Application LINE Group คณะทำงาน กษ. (ศกน.) ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานด้านการเกษตรฯ เป็นผู้ดำเนินการจัดประชุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2564 ภายใต้กรอบแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรโครงการฯ ปี 2564 - 2568 และจัดทำแผนงานโครงการ และกิจกรรมด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2565 ทั้งงบบปกติ (Function) และงบบสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

ผลการดำเนินงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 ตามกรอบแนวทางฯ ปี 2564 - 2568 พื้นที่บ้านนาออก จำนวน 1,500 ไร่ เกษตรกร 39 ราย ได้ดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ ทั้งรูปแบบ Active และ Passive รวมถึงสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยมีแนวทางเพิ่มผลผลิตข้าวนาดำ สร้าง Passive Income (หมายถึง การสร้างรายได้หรือกระแสเงินสดที่มาจากการลงมือทำในช่วงแรก แต่สามารถออกดอกออกผลได้ในระยะยาว) สร้างป่า สร้างรายได้ในชุมชน บ้านห่างทางหลวง จำนวน 400 ไร่ เกษตรกร 35 ราย ได้ดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาอาชีพเกษตรผสมผสาน สร้างป่า สร้างรายได้ โดยในปี 2565 ให้ทุกหน่วยงานดำเนินตามรูปแบบ Model การพัฒนาลักษณะลุ่มน้ำจืดแบบครบวงจร ภายใต้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม พื้นที่ลุ่มน้ำจืด บ้านห่างทางหลวง ตำบลภูฟ้า มีขอบเขตวงรอบ (Boundary) จำนวน 100 ไร่ และมีความสมบูรณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ระบบน้ำ, ดิน) โดยจะสนับสนุนส่งเสริมไม่ผลไม่ยืนต้นแบบเข้มข้น (Intensive) ให้ฟื้นปากกลับคืนมา และตามกรอบแนวทางฯ ปี 2564 - 2568 โดยผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (กรมชลประทาน) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานบูรณาการด้านการเกษตร ด้านการผลิต (พืช ปศุสัตว์ และประมง) ควรมีแผนส่งเสริมเกษตรกรและชุมชนให้เกิดการรับรู้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด และด้านการตลาด ควรสนับสนุนโดยเชื่อมโยงการตลาดเมื่อถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต ให้มีความหลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกร เกิดการพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน และสามารถขยายผลความสำเร็จโครงการไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง

(2) การประชุมจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2564 ผ่านระบบ Application LINE Group คณะทำงาน กษ. (ศกน.) โดยมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน (นายอดิศร จันทร์ประภาเลิศ) เป็นประธานการประชุม และฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน ด้านการเกษตรฯ เป็นผู้ประชุมชี้แจง โดยการประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบกรอบแนวทางการขับเคลื่อน งานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี 2564 - 2568 และร่างแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านการเกษตรฯ ปีงบประมาณ 2565 ทั้งงบทดลอง (Function) และงบท่งานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (กปร.) (ภาคผนวก ที่ 3)

4.3 ด้านผลได้ (O : Outputs)

4.3.1 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564

คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ดำเนินงานตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรฯ ปี 2563 - 2568 มีรายละเอียดดังนี้ (ภาคผนวกที่ 2)

1) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการ

โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยกรมชลประทาน ดำเนินการซ่อมแซมบำรุงรักษาหัวงานและระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำ จำนวน 11 แห่ง, กิจกรรมระบบส่งน้ำฝายห้วยปึงจัดหาน้ำ สนับสนุนศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (ระยะที่ 2) และงานปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสบปิ่น (ระยะที่ 2) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (เอกสารรายงานผลการเบิกจ่าย ณ กันยายน 2564 โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ กรมชลประทาน)

2) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร

(1) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ดำเนินการผลิตต้นกล้ากาแฟอาราบิก้า และสนับสนุนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่บ้านท่าทางหลวง บ้านผาสุก บ้านสบมาง และบ้านห้วยลอย สนับสนุนไม้ผล ได้แก่ ต้นมะไฟจีน จำนวน 500 ต้น ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่บ้านผาสุก และบ้านสบมาง จำนวน 30 ราย

(2) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ดำเนินการสนับสนุนพันธุ์ไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้ซางหม่นและไผ่รวก ให้แก่เกษตรกรบ้านนากอกจำนวน 20 ราย บ้านท่าทางหลวง จำนวน 15 ราย และบ้านห้วยลอย จำนวน 15 ราย

(3) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสดให้แก่เกษตรกร บ้านนากอก บ้านผาสุก และบ้านสบมาง จำนวน 20 ราย

(4) สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ดำเนินการผลิตก้อนเชื้อเห็ดนางรมสีเทา/ฟาง จำนวน 1,500 ก้อน โดยเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับเกษตรกรพื้นที่บ้านนากอก ส่งเสริมการปลูกพืชผัก และพืชตระกูลถั่วและการปลูกพืชผักแบบโรงเรือนให้แก่เกษตรกร จำนวน 20 ราย

(5) สำนักงานประมงจังหวัดน่าน สนับสนุนและส่งเสริมเลี้ยงปลากินพืชและปลากินเนื้อ อาทิ ปลาตะเพียน ปลาปักแตง ปลาอีตัก และปลาดุก ให้แก่เกษตรกรจำนวน 100 ราย ในพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการเลี้ยงให้แก่เกษตรกร

(6) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน ดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ปีกจากแปลงสาธิตปศุสัตว์ขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่บ้านพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน ได้แก่ การผลิตลูกสุกร/ลูกสัตว์ปีก อาทิ เป็ดเทศ ไก่พื้นเมืองและลูกสุกร

(7) ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ ดำเนินการสาธิต/ผลิตพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมือง โดยจัดทำแปลงสาธิตเพื่อการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าวสำหรับบริโภคในครัวเรือนและการแปรรูป/ผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดีเพื่อใช้ในชุมชน และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้แก่เกษตรกร จำนวน 20 ราย

(8) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน ถ่ายทอดหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลผลิตในแปลงของตนเองให้แก่เกษตรกร จำนวน 50 ราย

(9) สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน ด้วยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำจำนวน 500 ไร่ ปรับปรุงบำรุงดินแบบยั่งยืน ด้วยการสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน จำนวน 100 ไร่ สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ จำนวน 100 ไร่ และสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดและพืชตระกูลถั่ว อาทิ มะแฮะและปอเทือง จำนวน 40 ไร่

(10) สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การจัดการศัตรูพืชชุมชนเป็นบริหารจัดการด้วยชุมชน เกษตรกรจำนวน 10 ราย

(11) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายสหกรณ์ภูฟ้าพัฒนาจำกัด และถ่ายทอดหลักสูตรบันได 7 ขั้น สู่การรวมกลุ่มอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน 1 กลุ่ม

(12) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดน่าน จัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ และบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 12 ครัวเรือน

(13) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พิษณุโลก ดำเนินกิจกรรมการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและวางแผนด้านการเกษตรแบบยั่งยืน ควบคุมการอนุรักษ์ทรัพยากรและการสร้างคุณค่าจากฐานทรัพยากรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม

(14) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำจืดน่าน ดำเนินการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ ปลาหมัก ปลาปัก ปลาแก้มขี้และปลาดุกเทศ และปล่อยพันธุ์ปลา ให้กับชุมชนในแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่บ้านท่าทางหลวง และบ้านผาสุก

4.3.2 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร

1) ความสอดคล้องของกิจกรรมกับความต้องการของเกษตรกร

ความสอดคล้องของกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 กับความต้องการของเกษตรกร ส่วนใหญ่คิดเห็นว่า ความสอดคล้องกับความต้องการ และวัตถุประสงค์บางกิจกรรม ร้อยละ 60.00 รองลงมา สอดคล้องและตรงกับความต้องการ ร้อยละ 36.00 อาทิ ด้านการส่งเสริมอาชีพและศักยภาพด้านการเกษตร ร้อยละ 15.36 พัฒนาระดับคุณภาพชีวิต/อยู่ดีมีสุข และดำรงชีวิตได้ไม่เดือดร้อน ร้อยละ 9.60 และแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ร้อยละ 7.68 และฟื้นฟู/อนุรักษ์พื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 3.36 และไม่ทราบ ร้อยละ 4.00 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ความสอดคล้องของกิจกรรมกับความต้องการของเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
1. ความสอดคล้องกับความต้องการและวัตถุประสงค์บางกิจกรรม	60.00
2. สอดคล้องและตรงกับความต้องการ	36.00
ส่งเสริมอาชีพและศักยภาพด้านการเกษตร	15.36
พัฒนายกระดับคุณภาพชีวิต/อยู่ดีมีสุขและดำรงชีวิตได้ไม่เดือดร้อน	9.60
แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร	7.68
ฟื้นฟู/อนุรักษ์พื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ	3.36
3. ไม่ทราบ	4.00
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

สำหรับการสนับสนุน/ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่คิดเห็นว่า ควรสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแหล่งน้ำ ร้อยละ 76.40 รองลงมาคือ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ร้อยละ 66.60 ได้แก่ ด้านปศุสัตว์ ร้อยละ 37.96 ด้านพืช ร้อยละ 24.97 ด้านการตลาด ร้อยละ 3.67 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานถนน ร้อยละ 49.00 การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 33.30 และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไฟฟ้า 19.60 (ตารางที่ 4.4)

2) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

จากการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.00 ได้เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้จากแปลงสาธิต ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 6.00 เนื่องจาก เป็นเกษตรกรสูงอายุทำให้การเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมลำบาก โดยผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในแปลงตนเอง ร้อยละ 90.24 อาทิ การบำรุงดูแลการเลี้ยงปศุสัตว์ และยังไม่ได้นำไปปฏิบัติ ร้อยละ 3.76 เนื่องจาก ปัญหาด้านสุขภาพ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.4 การสนับสนุนและส่งเสริม/พัฒนาการดำเนินงานด้านอื่นๆ

รายการ	ร้อยละ
1. โครงสร้างพื้นฐานแหล่งน้ำ	76.40
2. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร	66.60
2.1 ปศุสัตว์	37.96
2.2 พืช	24.97
2.3 การตลาด	3.67
3. โครงสร้างพื้นฐานถนน	49.00
4. การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้	33.30
5. โครงสร้างพื้นฐานไฟฟ้า	19.60

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

ตารางที่ 4.5 การเข้าร่วมกิจกรรมและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

รายการ	ร้อยละ
1. เข้าร่วมกิจกรรม	94.00
นำไปปฏิบัติในแปลงตนเอง	90.24
ไม่ได้นำไปปฏิบัติ	3.76
2. ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	6.00
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

4.3.3 การเปลี่ยนแปลงภายหลังจากมีโครงการ

1) ด้านรายได้

พบว่า คราวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.47 มีการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ (เพิ่มขึ้น) โดยกิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ กิจกรรมด้านปุ๋ยสัตว์ อาทิ สุนัข และกิจกรรมประมง อาทิ ปลาตุ๊ก และปลานิล ร้อยละ 23.53 ไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจาก ขาดเงินลงทุนหมุนเวียนในการประกอบกิจกรรมการเกษตร (ตารางที่ 4.6)

2) ด้านรายจ่าย

พบว่า คราวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายจ่ายโดยเฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 50.00 รองลงมารายจ่าย 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 32.00 รายจ่าย 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10.00 รายจ่ายมากกว่า 30,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป ร้อยละ 6.00 และ 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 2.00 โดยรายจ่ายหลักของครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ร้อยละ 54.88 ค่าประกอบอาชีพ เช่น การลงทุนทำการเกษตร ร้อยละ 23.17 ค่าน้ำ/ค่าไฟ ร้อยละ 9.76 ค่าเดินทาง/ค่าพาหนะ ร้อยละ 7.32 และค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 4.88 (ตารางที่ 4.6 และตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.6 รายได้ครัวเรือนเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
1. รายได้เพิ่มขึ้น	76.47
2. รายได้ไม่เปลี่ยนแปลง	23.53
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

ตารางที่ 4.7 รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายการ	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน	50.00
2. 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน	32.00
3. 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน	10.00
4. 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน	2.00
5. มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน ขึ้นไป	6.00
รวม	100.00
1. ค่าอาหาร	54.88
2. ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ	23.17
3. ค่าน้ำ ค่าไฟ	9.76
4. ค่าเดินทาง/ค่าพาหนะ	7.32
5. ค่ารักษาพยาบาล	4.88
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

4.3.4 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ

พบว่า เกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรโครงการ ปีงบประมาณ 2564 ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านการเกษตร ร้อยละ 51.15 และมีปัญหา/ข้อจำกัดในการทำการเกษตร ร้อยละ 48.15 โดยจำแนกปัญหาได้ ดังนี้ (ตารางที่ 4.8)

1) ปัญหาด้านการเกษตร

(1) โครงสร้างพื้นฐาน/การผลิต ส่วนใหญ่มีปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำ/อุปกรณ์ ร้อยละ 68.63 รองลงมาได้แก่ คุณสมบัตินดิน (ความเป็นกรด - ด่าง และความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุ) ร้อยละ 50 และการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ร้อยละ 34.69

(2) การตลาด ส่วนใหญ่มีปัญหาการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 57.54 รองลงมา ได้แก่ ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย ร้อยละ 54.90 และการบริหารจัดการกลุ่ม ร้อยละ 39.22

(3) การเงิน ได้แก่ ขาดเงินลงทุนทางการเกษตร ร้อยละ 45.10

(4) เทคโนโลยี ได้แก่ ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูป รวมถึงเครื่องมือ เครื่องจักร/อุปกรณ์ในการผลิต/แปรรูป ร้อยละ 52.94

(5) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ 36.73 ได้แก่ ผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยและไม่ตรงตามฤดูกาล เป็นต้น

2) ความต้องการของเกษตรกร

เกษตรกรมีความต้องการรับการสนับสนุน/ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพฯ อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.67 โดยมีความต้องการปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด คะแนน 4.24 รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.94 การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.78 การสนับสนุนเทคโนโลยีผลิต อยู่ในระดับปานกลาง คะแนน 3.26 และการส่งเสริมการตลาดสินค้าในพื้นที่สูง อยู่ในระดับปานกลาง คะแนน 3.14 (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.8 ปัญหาของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

รายการ	หน่วย : ร้อยละ	
	มี	ไม่มี
1. ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน/การผลิต		
1.1 ขาดแคลนแหล่งน้ำ/อุปกรณ์	68.63	31.37
1.2 คุณสมบัตินดิน	50.00	50.00
1.3 การแพร่ระบาดของศัตรูพืช	34.69	65.31
2. การตลาด		
2.1 ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย	54.90	45.10
2.2 การต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง	57.54	42.55
2.3 ขาดการบริหารจัดการกลุ่ม	39.22	60.78
3. การเงิน	45.10	54.90
4. เทคโนโลยี	52.94	47.06
5. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Changed)	36.73	63.27
เฉลี่ย	48.15	51.15

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

ตารางที่ 4.9 ความต้องการของเกษตรกร

รายการ	ระดับความต้องการ					
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่า
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด	
1. ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิต	44.00	40.00	12.00	4.00	-	4.24
2. การส่งเสริมพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง	30.00	42.00	24.00	-	4.00	3.94
3. การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร	22.45	49.98	18.37	4.08	6.12	3.78
4. การสนับสนุนเทคโนโลยีผลิต	12.24	37.78	26.53	8.16	14.29	3.26
5. ส่งเสริมการตลาดสินค้าในพื้นที่	22.48	36.73	14.29	8.16	18.37	3.14
เฉลี่ย						3.67

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

4.4 ด้านผลลัพธ์ : (Outcomes)

จากกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 ทำให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ได้รับความรู้ และนำไปปฏิบัติซึ่งทำให้เกิดผลลัพธ์หลายประการ มีรายละเอียดดังนี้

4.4.1 ด้านเศรษฐกิจ

1) รายได้เงินสดทางการเกษตร

ในการประกอบกิจกรรมการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีรายได้เงินสดทางการเกษตร 17,406.57 บาทต่อครัวเรือน (ตารางที่ 4.10) แบ่งเป็น

(1) ด้านพืช รายได้เงินสดด้านพืช 9,421.73 บาทต่อครัวเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นรายได้เงินสดจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มูลค่า 7,893.90 บาท รองลงมา ได้แก่ การปลูกข้าว และกล้วยน้ำว้า มูลค่า 1,475.83 บาท และ 52.00 บาท ตามลำดับ

(2) ด้านปศุสัตว์ รายได้เงินสดด้านปศุสัตว์ 6,610.08 บาทต่อครัวเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นรายได้เงินสดจากการเลี้ยงสุกร มูลค่า 3,790.00 บาท รองลงมา ได้แก่ การเลี้ยงไก่พื้นเมืองและไก่ป่า มูลค่า 2,352.48 บาท และ 467.60 บาท ตามลำดับ

(3) ด้านประมง รายได้เงินสดด้านประมง 1,374.76 บาทต่อครัวเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นรายได้เงินสดจากการเลี้ยงปลา มูลค่า 1,024.76 บาท และการเลี้ยงกบ มูลค่า 350.00 บาท

2) มูลค่าผลผลิตที่นำมาใช้ในครัวเรือน

การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ทำให้เกษตรกรมีผลผลิตทางการเกษตรในฟาร์มตนเอง ไว้บริโภคและใช้ในครัวเรือน 19,348.43 บาทต่อครัวเรือน (ตารางที่ 4.10) แบ่งเป็น

(1) ด้านพืช เกษตรกรได้นำผลผลิตมาใช้ในครัวเรือนโดยเก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 13,415.85 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ข้าว และกล้วยน้ำว้า มูลค่า 13,282.44 บาท และ 133.41 บาท ตามลำดับ

(2) ด้านปศุสัตว์ เกษตรกรได้นำผลผลิตมาใช้ในครัวเรือนโดยเก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 5,066.87 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ไก่พื้นเมือง สุกรและไก่ป่า มูลค่า 3,528.72 บาท 1,421.25 บาท และ 116.90 บาท ตามลำดับ

(3) ด้านประมง เกษตรกรได้นำผลผลิตมาใช้ในครัวเรือนโดยเก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 865.71 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ปลา และกบ มูลค่า 683.18 บาท และ 182.53 บาท ตามลำดับ

3) รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร

การประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีรายจ่ายเงินสดทางการเกษตร 6,920.93 บาทต่อครัวเรือน (ตารางที่ 4.11) แยกเป็น

(1) ด้านพืช รายจ่ายเงินสดด้านพืช 6,750.36 บาทต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายเงินสดจากการปลูกข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ ค่าปุ๋ย/ยา 2,140.36 บาท รองลงมาได้แก่ ค่าน้ำมัน ค่าจ้างแรงงาน ค่าพันธุ์ และอื่น ๆ (ค่าอาหารเลี้ยงแรงงาน) 2,062.00 บาท 1,855.00 บาท 529.00 บาท และ 164.00 บาท ตามลำดับ

(2) ด้านปศุสัตว์ รายจ่ายเงินสดด้านปศุสัตว์ 102.34 บาทต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายเงินสดจากการเลี้ยงสุกร โดยค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ อาหารสัตว์/ยา 57.80 บาท รองลงมาได้แก่ ค่าพันธุ์ และอื่น ๆ (ค่าโทรศัพท์) 36.75 บาท และ 7.79 บาท ตามลำดับ ส่วนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และไก่ป่า จะเป็นการเลี้ยงผสมผสานปล่อยธรรมชาติ จึงทำให้ไม่มีค่าใช้จ่ายเงินสดทางการเกษตร

(3) ด้านประมง รายจ่ายเงินสดด้านประมง 68.23 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งจะเป็นรายจ่ายเงินสดจากการเลี้ยงปลาน้ำจืด และกบ โดยค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือค่าพันธุ์ 42.17 บาท รองลงมาคือ ค่าอาหารปลา 26.06 บาท เป็นการเลี้ยงผสมผสานแบบปล่อยธรรมชาติและมีการสนับสนุนอาหารปลา จึงทำให้ค่าใช้จ่ายน้อย

ตารางที่ 4.10 รายได้เงินสดในการประกอบกิจกรรมการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564

หน่วย : บาทต่อครัวเรือน

รายการ	ผลผลิต	มูลค่าผลผลิต ที่ใช้ในครัวเรือน (บริโภค/ทำพันธุ์)	รายได้เงินสด	มูลค่าผลผลิต ทั้งหมด
	(1)	(2)	(3)	(2)+(3)
พืช		13,415.85	9,421.73	22,837.58
- ข้าว (กก.)	1,328.38	13,282.44	1,475.83	14,758.27
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (กก.)	1,279.00		7,893.90	7,893.90
- ถั่ว (กก.)	82.35	133.41	52.00	185.41
ปศุสัตว์		5,066.87	6,610.08	11,676.95
- ไก่พื้นเมือง (ตัว)	45.24	3,528.72	2,352.48	5,881.20
- สุกร (ตัว)	2.75	1,421.25	3,790.00	5,211.25
- ไก่ป่า (ตัว)	1.67	116.90	467.60	584.50
ประมง		865.71	1,374.76	2,240.47
- ปลา (กก.)	27.45	683.18	1,024.76	1,707.94
- กบ (กก.)	8.73	182.53	350.00	532.53
รวม		19,348.43	17,406.57	36,755.00

ที่มา : จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 4.11 รายจ่ายเงินสดในการประกอบกิจกรรมการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564

หน่วย : บาทต่อครัวเรือน

รายการ	ค่าพันธุ์	ค่าปุ๋ย/ยา, อาหาร/ยา	ค่าน้ำมัน	ค่าจ้าง แรงงาน	อื่น ๆ	รวม
พืช	529.00	2,140.36	2,062.00	1,855.00	164.00	6,750.36
ปศุสัตว์ (สุกร)	36.75	57.80	-	-	7.79	102.34
ประมง	42.17	26.06	-	-	-	68.23
รวม	607.92	2,224.22	2,062.00	1,855.00	171.79	6,920.93

ที่มา : จากการวิเคราะห์

4) รายได้เงินสดสุทธิและรายได้สุทธิทางการเกษตร

กิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีมูลค่าผลผลิตเฉลี่ย 36,755.00 บาทต่อครัวเรือน จำแนกเป็น รายได้เงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 17,406.57 บาทต่อครัวเรือน และใช้ในครัวเรือนเฉลี่ย 19,348.43 บาทต่อครัวเรือน โดยมีรายจ่ายเงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 6,920.93 บาทต่อครัวเรือน ทำให้เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิเฉลี่ย 10,485.64 บาทต่อครัวเรือนเมื่อนำมูลค่าผลผลิตที่ใช้ในครัวเรือนรวมกับรายได้เงินสดสุทธิ ทำให้เกษตรกรได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตรเฉลี่ย 29,834.07 บาทต่อครัวเรือน (ตารางที่ 4.12) แยกเป็น

1) ด้านพืช รายได้เงินสดสุทธิจากการปลูกพืชเฉลี่ย 2,671.37 บาทต่อครัวเรือน เกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จำหน่าย และเก็บไว้ใช้บริโภคในครัวเรือนรวมถึงการเก็บไว้ทำพันธุ์ ทำให้ได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตรด้านพืช 16,087.22 บาทต่อครัวเรือน

2) ด้านปศุสัตว์ รายได้เงินสดสุทธิจากการเลี้ยงปศุสัตว์เฉลี่ย 6,507.74 บาทต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่เกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จำหน่าย ส่วนที่เหลือนำมาบริโภคและทำพันธุ์ ทำให้ได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตร 11,574.61 บาทต่อครัวเรือน

3) ด้านประมง รายได้เงินสดสุทธิจากด้านประมงเฉลี่ย 1,306.53 บาทต่อครัวเรือน เกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จำหน่ายและส่วนที่เหลือนำมาใช้ในการบริโภค ทำให้ได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตร 2,172.24 บาทต่อครัวเรือน

ตารางที่ 4.12 รายได้สุทธิทางการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564

หน่วย : บาทต่อครัวเรือน

รายการ	มูลค่า ผลผลิต (1)	ใช้ในครัวเรือน (บริโภค/ทำพันธุ์) (2)	รายได้ เงินสด (3)	รายจ่าย เงินสด (4)	รายได้ เงินสดสุทธิ (5)	รายได้ สุทธิทาง การเกษตร (2+5)
พืช	22,837.58	13,415.85	9,421.73	6,750.36	2,671.37	16,087.22
ปศุสัตว์	11,676.95	5,066.87	6,610.08	102.34	6,507.74	11,574.61
ประมง	2,240.47	865.71	1,374.76	68.23	1,306.53	2,172.24
รวม	36,755.00	19,348.43	17,406.57	6,920.93	10,485.64	29,834.07

ที่มา : จากการวิเคราะห์

4.4.2 ด้านความยั่งยืน

จากการติดตามเกษตรกรผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปี 2564 พบว่าส่วนใหญ่ได้นำความรู้/การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 91.84 บางส่วนปฏิบัติแต่ไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 6.12 และ ไม่ได้นำไปปฏิบัติ เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ อาทิ สูงอายุ และมีโรคประจำตัว ร้อยละ 2.04 (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 การนำความรู้ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

รายการ	ร้อยละ
นำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	91.84
ปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง	6.12
ไม่ได้ปฏิบัติ	2.04
รวม	100.00

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

4.4.3 ด้านความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ

การติดตามด้านความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ พบว่า เกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ (ทั่วไป) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.51 และ 3.59 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.14) แยกเป็น

1) ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงานด้านเกษตรของโครงการ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.54 และ 3.74 ตามลำดับ

2) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ มีประโยชน์ต่อการปรับใช้ในแปลงของเกษตรกร ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.69 และ 3.76 ตามลำดับ

3) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและชุมชน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.69 และ 3.71 ตามลำดับ

4) การดำเนินงานโครงการ ทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมาก คะแนน 3.23 3.50 ตามลำดับ

5) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้น ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมาก คะแนน 3.23 และ 3.47 ตามลำดับ

6) โครงการเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนชาวภูฟ้า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.53 และ 3.58 ตามลำดับ

7) ภาพรวมของการได้รับประโยชน์ จากการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และปานกลาง คะแนน 3.69 และ 3.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ ปีงบประมาณ 2564

รายการ	เกษตรกร	ระดับความพึงพอใจ					ค่าคะแนน
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้านเกษตรของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ	ต้นแบบ	15.38	23.08	61.54	-	-	3.54
	ทั่วไป	18.43	39.47	39.47	2.63	-	3.74
2. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่มีประโยชน์ต่อการปรับใช้ในแปลงของเกษตรกร	ต้นแบบ	7.69	53.85	38.46	-	-	3.69
	ทั่วไป	15.79	44.74	39.47	-	-	3.76
3. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและชุมชน	ต้นแบบ	15.38	46.16	30.77	7.69	-	3.69
	ทั่วไป	13.16	50.00	34.21	-	2.63	3.71
4. การดำเนินงานโครงการฯมีผลทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ	ต้นแบบ	-	38.46	46.16	15.38	-	3.23
	ทั่วไป	2.63	7.89	34.21	47.38	7.89	3.50
5. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้น	ต้นแบบ	7.69	23.08	53.85	15.38	-	3.23
	ทั่วไป	13.16	28.95	52.63	2.63	2.63	3.47
6. โครงการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนชาวภูฟ้า	ต้นแบบ	-	53.85	46.16	-	-	3.53
	ทั่วไป	10.53	50.00	28.95	7.89	2.63	3.58
7. ภาพรวมของการได้รับประโยชน์จากส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯภายใต้โครงการฯ	ต้นแบบ	15.38	46.16	30.77	7.69	-	3.69
	ทั่วไป	15.79	28.95	39.47	10.53	5.26	3.39
เฉลี่ย	ต้นแบบ	-	-	-	-	-	3.51
	ทั่วไป	-	-	-	-	-	3.59

ที่มา : จากการสำรวจและวิเคราะห์

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2564 เป็นการติดตามผลระหว่างการทำงานตามโครงการ (Ongoing Evaluation) โดยเน้นการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อให้การดำเนินงานโครงการเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลได้ของเกษตรกร และผลลัพธ์ที่เกิดจากการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ และใช้ประโยชน์ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป โดยสัมภาษณ์ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 74 ราย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

เกษตรกรผู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ปีงบประมาณ 2564 ส่วนใหญ่ได้เรียนรู้จากแปลงตนเอง ร้อยละ 60.53 และพื้นที่ทรงงาน ร้อยละ 39.47 เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.86 และเพศหญิง ร้อยละ 43.14 มีอายุระหว่าง 55 - 64 ปี ร้อยละ 40.00 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 50.98 คราวเรือนมีสมาชิก 4 - 6 คน ร้อยละ 66.00 โดยเป็นแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน ในด้านการเกษตร มีพื้นที่ถือครอง 1 - 10 ไร่ ร้อยละ 44.00 เป็นพื้นที่ขยายผล ร้อยละ 75.00 และอยู่ในบ้านนอก หมู่ 1 ร้อยละ 30.00

5.1.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (I : Inputs)

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งหมด 25,143,079 บาท มีผลการเบิกจ่าย จำนวน 25,124,338 หรือร้อยละ 99.93 เมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยเบิกจ่ายทันเวลา ร้อยละ 53.33 และเบิกจ่ายล่าช้า ร้อยละ 46.67 เนื่องจากตาม แผนปฏิบัติงานของหน่วยงานบูรณาการด้านการเกษตร มีแผนการปฏิบัติงานลงพื้นที่ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ระยะเวลาแตกต่างกัน ประกอบกับความจำเป็นต้องเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งเป็นผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงทำให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า

5.1.2 ด้านกระบวนการ (P : Process)

องค์การบริหารโครงการ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินงานโดยคณะทำงาน 2 คณะ ได้แก่ คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จังหวัดน่าน และคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ปีงบประมาณ 2564 มีการประชุมกำกับติดตามงาน โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต 16 (นายวีระชาติ เชื้อนรัตน์) ที่ปรึกษาคณะทำงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นประธานในการประชุม จำนวน 3 ครั้ง การประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ และให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ของหน่วยงานร่วมบูรณาการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 - 30 เมษายน 2564 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ โดยให้สามารถขยายผลความสำเร็จโครงการฯ ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียงได้ และการประชุมกำกับติดตามงาน โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน จำนวน 2 ครั้ง วัตถุประสงค์การประชุม เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงาน ภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตร

โครงการฯ ปี 2564 - 2568 และติดตามผลการดำเนินงานของคณะทำงาน และขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรฯ ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านการเกษตรฯ

5.1.3 ด้านผลได้ (O : Outputs)

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรฯ ปีงบประมาณ 2564 ด้านการบริหารจัดการดินและน้ำ สถานีพัฒนาที่ดินน่าน ดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน ด้วยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน 500 ไร่ ปรับปรุงบำรุงดินแบบยั่งยืน ด้วยการสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน จำนวน 100 ไร่ สาธิตการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ จำนวน 100 ไร่ และสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสดและพืชตระกูลถั่ว อาทิ มะแขวและปอเทือง จำนวน 40 ไร่ และโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยกรมชลประทาน ดำเนินการซ่อมแซมบำรุงรักษาหัวงานและระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำ จำนวน 11 แห่ง กิจกรรมระบบส่งน้ำฝายห้วยปิง จัดทำน้ำสนับสนุนโครงการฯ (ระยะที่ 2) และปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสบป็น (ระยะที่ 2) โครงการฯ

การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองเป้าประสงค์หลักที่ 1 ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ดำเนินการผลิตต้นกล้ากาแฟอาราบิก้า ให้แก่เกษตรกรบ้านท่าทางหลวง บ้านผาสุก บ้านสบมาง และบ้านห้อยลอย และต้นมะไฟจีน จำนวน 500 ต้น ให้แก่เกษตรกร บ้านผาสุก และบ้านสบมาง จำนวน 30 ราย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร สนับสนุนพันธุ์ไผ่ชางหม่นและไผ่รวก ให้แก่เกษตรกรบ้านนาออก จำนวน 20 ราย บ้านท่าทางหลวง จำนวน 15 ราย และบ้านห้อยลอย จำนวน 15 ราย ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน ส่งเสริมการปลูกหม่อนผลสด ให้กับเกษตรกรบ้านนาออก บ้านผาสุก และบ้านสบมาง จำนวน 20 ราย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ผลิตก้อนเชื้อเห็ดนางรมสีเทาฟาง จำนวน 1,500 ก้อน ให้กับเกษตรกรบ้านนาออก จำนวน 20 ราย และส่งเสริมการปลูกพืชผัก/พืชตระกูลถั่วและการปลูกพืชผักแบบโรงเรือน สำนักงานประมงจังหวัดน่าน สนับสนุนและส่งเสริมเลี้ยง และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการเลี้ยงปลา กินพืช และปลา กินเนื้อ อาทิ ปลาตะเพียน ปลาปักแดง และปลาดุก ให้แก่เกษตรกรพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน จำนวน 100 ราย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ปีก การผลิตลูกสุกร เปิดเทศไก่พื้นเมือง ให้แก่เกษตรกรพื้นที่ขยายผล 6 หมู่บ้าน ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ สาธิตการผลิต และพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมือง การแปรรูปและผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดีเพื่อใช้ในชุมชน ให้แก่เกษตรกร จำนวน 20 ราย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน ถ่ายทอดหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลผลิตในแปลงของตนเอง ให้แก่เกษตรกร จำนวน 50 ราย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการศัตรูพืชชุมชน ให้แก่เกษตรกรจำนวน 10 ราย

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ตอบสนองเป้าประสงค์หลักที่ 2 ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรโดยถ่ายทอด หลักสูตร บันได 7 ขั้น ส่งเสริมกลุ่มอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่กลุ่มเกษตรกรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา จำนวน 1 กลุ่ม สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดน่าน จัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพและบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 12 ครัวเรือน

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ตอบสนองเป้าประสงค์หลักที่ 3 ได้แก่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พิษณุโลก การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดำเนินการจัดเวทีสร้างการรับรู้ วางแผนการเกษตรแบบยั่งยืน ควบคู่การอนุรักษ์ทรัพยากรฯ และติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ตอบสนองเป้าประสงค์หลักที่ 4 ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำจืดน่าน ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ อาทิ ปลามัน ปลาแก้มขี้ และปลาตะเพียนขาว และปล่อยพันธุ์ปลาในพื้นที่บ้านท่าทางหลวง และบ้านผาสุก

เกษตรกรผู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ร้อยละ 36.00 เห็นว่าสอดคล้อง และตรงกับความต้องการ เป็นการส่งเสริมอาชีพและศักยภาพด้านการเกษตร ร้อยละ 15.36 สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต/อยู่ดีมีสุข

ร้อยละ 9.60 การดำเนินงานโครงการฯ แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ร้อยละ 7.68 และฟื้นฟู/อนุรักษ์พื้นที่ป่า ร้อยละ 3.36 และมีความเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุน/ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านอื่น ๆ ได้แก่ สนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแหล่งน้ำ ร้อยละ 76.40 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตร ร้อยละ 66.60 ได้แก่ ด้านปศุสัตว์ ร้อยละ 37.96 ด้านพืช ร้อยละ 24.97 ด้านการตลาด ร้อยละ 3.67 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานถนน ร้อยละ 49.00 การอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 33.30 และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไฟฟ้า 19.60

การเข้าร่วมกิจกรรมและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ พบว่า ร้อยละ 94.00 ได้เข้าร่วมกิจกรรม เรียนรู้จากแปลงสาธิต และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ร้อยละ 6.00 เนื่องจากเป็นเกษตรกรสูงอายุ โดยผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในแปลงตนเอง ร้อยละ 90.24 อาทิ การบำรุงดูแลการเลี้ยงปศุสัตว์ และยังไม่ได้นำไปปฏิบัติ ร้อยละ 3.76 เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ

การเปลี่ยนแปลงภายหลังจากมีโครงการฯ พบว่า คริวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 76.47 มีการเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ (เพิ่มขึ้น) โดยกิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ กิจกรรมด้านปศุสัตว์ อาทิ สุกร และด้านกิจกรรมประมง อาทิ ปลาตุ๊ก และปลานิล และร้อยละ 23.53 ไม่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากขาดเงินลงทุน หมุนเวียนในการประกอบกิจกรรมการเกษตร สำหรับด้านรายจ่าย คริวเรือนเกษตรกรร้อยละ 50.00 มีรายจ่ายเฉลี่ย ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร ร้อยละ 54.88 และค่าประกอบอาชีพ ร้อยละ 23.17 สำหรับด้านปัญหา ของเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 48.15 มีปัญหาและข้อจำกัดด้านการเกษตร ได้แก่ 1) ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน/ การผลิต เช่น การขาดแคลนแหล่งน้ำ/อุปกรณ์ ร้อยละ 68.63 คุณสมบัติ/ความอุดมสมบูรณ์ของแร่ธาตุ ร้อยละ 50 และการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ร้อยละ 34.69 2) ด้านการตลาด เช่น ขาดอำนาจการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 57.54 ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย ร้อยละ 54.90 และขาดการบริหารจัดการกลุ่ม ร้อยละ 39.22 3) ด้านการเงิน เช่น ขาดเงินลงทุนทางการเกษตร ร้อยละ 45.10 4) ด้านเทคโนโลยี เช่น ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต และเครื่องจักร/อุปกรณ์ ร้อยละ 52.94 และ 5) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร้อยละ 36.73 เช่น ผลผลิตออกน้อยและไม่ตรงตามฤดูกาล โดยเกษตรกรมีความต้องการรับการสนับสนุน/ส่งเสริมพัฒนา อาชีพฯ อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.67 ในด้านการสนับสนุนปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน/ด้านการผลิต คะแนน 4.24 ส่งเสริมพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง คะแนน 3.94 ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร คะแนน 3.78 สนับสนุนเทคโนโลยีผลิต คะแนน 3.26 และส่งเสริมการตลาดสินค้าในพื้นที่ คะแนน 3.14

5.1.4 ด้านผลลัพธ์ (O : Outcomes)

1) ด้านเศรษฐกิจ

1) รายได้เงินสดทางการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีรายได้เงินสดทางการเกษตรมูลค่า 17,406.57 บาทต่อครัวเรือน โดยเป็นรายได้เงินสดด้านพืช 9,421.73 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าว และกล้วยน้ำว้า มูลค่า 7,893.90 บาท 1,475.83 บาท และ 52.00 บาท ตามลำดับ รายได้เงินสดด้านปศุสัตว์ 6,610.08 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็น สุกร ไก่พื้นเมืองและไก่ป่า มูลค่า 3,790.00 บาท 2,352.48 บาท และ 467.60 บาท ตามลำดับ และรายได้เงินสดด้านประมง 1,374.76 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็นปลา และกบ มูลค่า 1,024.76 บาท และ 350.00 บาท ตามลำดับ

2) มูลค่าผลผลิตที่นำมาใช้ในครัวเรือน ผลผลิตทางการเกษตรที่เก็บไว้บริโภคและใช้ในครัวเรือน 19,348.43 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็นด้านพืช เกษตรกรได้นำผลผลิตมาใช้ในครัวเรือน โดยเก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 13,415.85 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ข้าว และกล้วยน้ำว้า มูลค่า 13,282.44 บาท และ 133.41 บาท ตามลำดับ ด้านปศุสัตว์ เกษตรกรได้นำผลผลิตมาใช้ในครัวเรือน โดยเก็บไว้บริโภค/ทำพันธุ์ จำนวน 5,066.87 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ไก่พื้นเมือง สุกร และไก่ป่า มูลค่า 3,528.72 บาท 1,421.25 บาท และ 116.90 บาท ตามลำดับ และด้านประมง เกษตรกรได้นำผลผลิตมาใช้ใน

ครัวเรือน โดยเก็บไว้บริโภคทำพันธุ์ จำนวน 865.71 บาทต่อครัวเรือน ได้แก่ ปลา และกบ มูลค่า 683.18 บาท และ 182.53 บาท ตามลำดับ

3) **รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร** ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีรายจ่ายเงินสดทางการเกษตร 6,920.93 บาทต่อครัวเรือน แยกเป็นรายจ่ายเงินสดด้านพืช 6,750.36 บาทต่อครัวเรือน จากการปลูกข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ ค่าปุ๋ย/ยา 2,140.36 บาท รายจ่ายเงินสดด้านปศุสัตว์ 102.34 บาทต่อครัวเรือน จากการเลี้ยงสุกร ค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ อาหารสัตว์/ยา 57.80 บาท ส่วนการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และไก่ป่า จะเป็นการเลี้ยงผสมผสานปล่อยธรรมชาติ จึงทำให้ไม่มีค่าใช้จ่ายเงินสดทางการเกษตร และรายจ่ายเงินสดด้านประมง 68.23 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งจะเป็นรายจ่ายเงินสด จากการเลี้ยงปลาน้ำจืด และกบ โดยค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ ค่าพันธุ์ 42.17 บาท

4) **รายได้เงินสดสุทธิและรายได้สุทธิทางการเกษตร** ปีเพาะปลูก 2563/2564 เกษตรกรมีมูลค่าผลผลิตเฉลี่ย 36,755.00 บาทต่อครัวเรือน จำแนกเป็น รายได้เงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 17,406.57 บาทต่อครัวเรือน และใช้ในครัวเรือนเฉลี่ย 19,348.43 บาทต่อครัวเรือน โดยมีรายจ่ายเงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 6,920.93 บาทต่อครัวเรือน ทำให้เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิเฉลี่ย 10,485.64 บาทต่อครัวเรือน เมื่อนำมูลค่าผลผลิตที่ใช้ในครัวเรือนรวมกับรายได้เงินสดสุทธิ ทำให้เกษตรกรได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตรเฉลี่ย 29,834.07 บาทต่อครัวเรือน ด้านพืช รายได้เงินสดสุทธิจากการปลูกพืชเฉลี่ย 2,671.37 บาทต่อครัวเรือน เกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จำหน่าย และเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน รวมถึงการเก็บไว้ทำพันธุ์ ทำให้ได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตรด้านพืช 16,087.22 บาทต่อครัวเรือน ด้านปศุสัตว์ รายได้เงินสดสุทธิจากการเลี้ยงปศุสัตว์เฉลี่ย 6,507.74 บาทต่อครัวเรือน เกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จำหน่าย ส่วนที่เหลือนำมาบริโภคและทำพันธุ์ ทำให้ได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตร 11,574.61 บาทต่อครัวเรือน ด้านประมง รายได้เงินสดสุทธิจากด้านประมงเฉลี่ย 1,306.53 บาทต่อครัวเรือน เกษตรกรนำผลผลิตที่ได้จำหน่าย และส่วนที่เหลือนำมาใช้ในการบริโภค ทำให้ได้รับรายได้สุทธิทางการเกษตร 2,172.24 บาทต่อครัวเรือน

2) **ด้านความยั่งยืน** เกษตรกรได้นำความรู้/การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 91.84 บางส่วนปฏิบัติแต่ไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 6.12 และ ไม่ได้นำไปปฏิบัติ เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพ สูงอายุ และมีโรคประจำตัว ร้อยละ 2.04

3) **ด้านความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ** เกษตรกรต้นแบบ/ผู้ผ่านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ (เกษตรกรทั่วไป) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.51 และ 3.59 ตามลำดับ โดยเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงานด้านเกษตรของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.54 และ 3.74 ตามลำดับ เห็นว่าการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ มีประโยชน์ต่อการปรับใช้ในแปลงของเกษตรกร ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.69 และ 3.76 ตามลำดับ และสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และชุมชน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คะแนน 3.69 และ 3.71 ตามลำดับ การดำเนินงานโครงการฯ ทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งน้ำ ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมาก คะแนน 3.23 และ 3.50 ตามลำดับ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้น ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และมาก คะแนน 3.23 และ 3.47 ตามลำดับ และเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนชาวภูฟ้า อยู่ในระดับมาก คะแนน 3.53 และ 3.58 ตามลำดับ โดยได้รับประโยชน์จากการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร อยู่ในระดับมาก และปานกลาง คะแนน 3.69 และ 3.39 ตามลำดับ

5.2 ข้อค้นพบ

5.2.1 การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) และการจำกัดพื้นที่เสี่ยงทำให้ไม่สามารถเดินทางข้ามจังหวัดได้ ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานบูรณาการด้านการเกษตรไม่เป็นตามเป้าหมายที่ได้วางแผนไว้

5.2.2 เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ แต่ไม่ได้นำไปปฏิบัติ เนื่องจากเป็นเกษตรกรวัยสูงอายุ ทำให้อาจส่งผลต่อการถ่ายทอด/ต่อยอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรให้กับชุมชน

5.2.3 เกษตรกรผู้ผ่านการเรียนรู้กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ ร้อยละ 48.15 ยังมีปัญหาและข้อจำกัดด้านการเกษตร อาทิ ขาดแคลนแหล่งน้ำ ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย ขาดองค์ความรู้ /เทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูป รวมถึงเครื่องมือเครื่องจักร/อุปกรณ์ในการผลิต/แปรรูป เป็นต้น และมีความต้องการรับการสนับสนุนปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานการผลิต (แหล่งน้ำ) อาทิ การจัดสรรอุปกรณ์/พื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำให้เพียงพอต่อกิจกรรมการเกษตร และในฤดูแล้ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 คณะทำงานด้านการเกษตรฯ ควรวางแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ โดยวางแผนการปฏิบัติงานทั้งในสถานการณ์ปกติ และแผนเผชิญเหตุแบบเชิงรุก และมีแนวทางปฏิบัติงานที่สามารถปฏิบัติได้จริง อาทิ สร้างทีมเฉพาะกิจเพื่อการถ่ายทอดและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ การประชุมทางไกลผ่านระบบเครือข่าย เป็นต้น

5.3.2 คณะทำงานด้านการเกษตรฯ ควรวางแผนการคัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือเกษตรกรที่มีความพร้อมจะพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ หรือเป็นแปลงเรียนรู้ต้นแบบให้แก่เกษตรกรในชุมชนฯ ต่อไป เพื่อให้เป็นบุคคลหรือแหล่งศึกษาเรียนรู้แนวคิดด้านการเกษตร ที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

5.3.3 สนับสนุนปัจจัยโครงสร้างการผลิตและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร อาทิ จัดสรรน้ำ/อุปกรณ์/พื้นที่กักเก็บน้ำ ให้เพียงพอต่อกิจกรรมการเกษตรในฤดูแล้ง และมีทีมบำรุงรักษาแหล่งน้ำในชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้/กิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตรพื้นถิ่น เพื่อให้เกษตรกรสามารถยังชีพและมีผลผลิตที่สร้างมูลค่าได้ อาทิ ฝักใช้ให้น้ำน้อยหลังนา และไม้ผลไม้ยืนต้น เช่น ไม้ กาแฟ ชาอู่หลง สนับสนุนให้เกษตรกรผลิตและพัฒนาพันธุ์สัตว์พื้นถิ่นได้เอง (ไก่ไข่ ปลาพื้นถิ่น) และด้านการตลาด ควรมีแผนสื่อสารประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของชุมชนตามฤดูกาล รวมทั้งจัดตั้งตลาด/จุดรับซื้อผลผลิตในชุมชนให้แก่เกษตรกร

5.3.4 คณะทำงานด้านการเกษตรฯ ควรมีการรายงานผลการดำเนินงานในเชิงบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ทั้งระบบ ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ/ดิน กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพฯ และหน่วยงานสนับสนุนด้านอื่น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อม ปัญหาและแนวทางขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และตอบสนองปัญหาความต้องการของเกษตรกรเป้าหมายอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- เกษม ศิริสุโขดม. (2550). **การประเมินโครงการ**. ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.
กรุงเทพมหานคร.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2555). **เอกสารหมายเลข 4 รูปแบบการประเมินโครงการ**. หลักการติดตาม
และประเมินผลโครงการ. ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ. คณะครุศาสตร์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2541). **คู่มือการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาในระดับจังหวัด**.
กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2549). **การตลาดบริการ**. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สมชาย วรภิรมย์สกุล. (2554). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
อุดรธานี : อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. (2557). **การติดตามและประเมินผลโครงการ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. เอกสารวิชาการ
ฉบับที่ 121, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน. (2563). **เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานด้านการเกษตร**
โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
อำเภอปัวเหนือ จังหวัดน่าน ครั้งที่ 1/2564.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.).
(2561). **เอกสารติดตาม/ประเมินผล**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://tinyurl.com/3b92739c>
(วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2564).
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.).
(2561). **เอกสารติดตาม/ประเมินผล**. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://tinyurl.com/47w5b2ub> .
(วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2564).
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) (2563).
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <https://tinyurl.com/vbjrutxv>.
(วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2564).
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) (ม.ป.ป).
ประเภทของโครงการ. **โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://tinyurl.com/yt2etv98>.
(วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2564).
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2563).
เอกสารประกอบการประชุมการขับเคลื่อนโครงการบูรณาการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ปี 2563 - 2568.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2558). **การจัดการองค์ความรู้. การติดตามผลและประเมินผล**.
(ออนไลน์) สืบค้นจาก [km-km_org_center-files-391991791879\(opsmoac.go.th\)](http://km-km_org_center-files-391991791879(opsmoac.go.th)). (วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2564).
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2550). **“คู่มือวิทยาการการฝึกอบรมหลักสูตรการติดตามและประเมินผล”**.
กรุงเทพมหานคร.
- เสนาะ ดิยาวาร์. (2543). **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์.

ภาคผนวกที่ 1

คำสั่งคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ไฟฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ 1/2562

คำสั่งคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ ๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับพื้นที่ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อน และปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์กีฬาพัฒนา ที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่ตามพระราชดำริและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน ๒ คณะ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต ๑๖	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	ประธานคณะทำงาน
๓. ปลัดจังหวัดน่านหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. ท้องถิ่นจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์กีฬาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๗	คณะทำงาน
๗. เกษตรจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๘. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๙. ประมงจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๐. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๑. สหกรณ์จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๒. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน	คณะทำงาน

๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๑๘. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่	คณะทำงาน
๑๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	คณะทำงาน
๒๒. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
๒๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓	คณะทำงาน
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่	คณะทำงาน
๒๕. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน	คณะทำงาน และเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการเกษตรระยะสั้น ปานกลาง และยาว ที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแนวพระราชดำริ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัย การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเชื่อมโยงตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยสามารถวัด และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเก็บ และประมวลผล ข้อมูลการดำเนินงานโครงการทั้งมิติพื้นที่ และเกษตรกรอย่างเป็นระบบ

๓. ควบคุม กำกับ และขับเคลื่อนภารกิจงานด้านการเกษตรของส่วนราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปตามแผนงาน และเป้าหมายที่กำหนด

๔. ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประเมินผลด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอลำปางค์พระเกียรติ จังหวัดน่าน

องค์ประกอบ

๑. เกษตรจังหวัดน่าน	ประธานคณะทำงาน
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓. นายอำเภอที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือเทียบเท่าของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่อำเภอที่เกี่ยวข้อง	คณะทำงาน
๕. กำนันท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	คณะทำงาน
๖. นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทนอำเภอที่เกี่ยวข้อง	คณะทำงาน

๗. เกษตรอำเภอ...

๗. เกษตรอำเภอลำปาง

คณะทำงาน
และเลขานุการ

๘. เกษตรอำเภอบ่อเกลือ

คณะทำงาน
และเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ปฏิบัติตามแนวทางและแผนการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ที่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานศึกษา ทดลอง วิจัย การพัฒนาคุณภาพชีวิต ในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดำเนินการ รวมทั้ง เชื่อมโยงตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า โดยเสนอต่อคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน

๒. ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัด กับอำเภอบ่อเกลือ รวมทั้งความต้องการ ความพร้อมของเกษตรกร และความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรายบุคคลให้เป็นเกษตรกรต้นแบบด้านต่างๆ (Smart Farmer) ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดำเนินการ

๓. ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ และปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการด้านการเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม

๔. จัดเก็บและนำเข้าข้อมูลต่างๆ ตามที่คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่านกำหนด รวมทั้ง รายงานผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคต่อคณะทำงานฯ ทราบเป็นระยะ

๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานอนุกรรมการด้านการเกษตร

โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ภาคผนวกที่ 2

แผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปี 2564
ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรฯ ปี 2563-2568 จำนวน 15 หน่วยงาน

ที่	เป้าประสงค์/ยุทธศาสตร์/แผนงาน กิจกรรม	เป้าหมาย										ช่วงเวลาดำเนินการ										ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ			
		2564		2565		2566		2567		2568		ค.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.			ส.ค.	ก.ย.	
		จำนวน	หน่วยนับ	จำนวน	หน่วยนับ	จำนวน	หน่วยนับ	จำนวน	หน่วยนับ	จำนวน	หน่วยนับ															
1	เป้าประสงค์หลักที่ 1 เกษตรกรในพื้นที่ภูมามีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างแปลงต้นแบบที่มีรายได้จากการสร้างคุณค่าด้วยนวัตกรรมจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลยุทธ์ที่ 1 : ออกแบบแปลงต้นแบบที่มีกิจกรรมหลากหลายและแตกต่างกัน																								1. จำนวนตัวแบบแปลงต้นแบบ 2. รายได้ 3. ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานมีความพร้อม 4. มูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้รับจาก Value-Base & Bio-Base Economy	
1.1	วิจัย ออกแบบและพัฒนาเป็นรายแปลง 1.1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการปลูกไม้ยืนต้นและไม้ท้องถิ่น 1.1.1.1 ผลิตต้นกล้ากาแฟ (อาราบิก้า/ปีกลีเสื้อ)ภายใต้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ 1.1.1.2 การจัดการไม้ผลไม้อินต้น 1.1.1.3 การจัดการหม่อนผลสด 1.1.1.4 ผลิตและฝังเชื้อ Mycorrhiza เห็ดตับเต่า/เห็ดตีนแรด/วาลา ไดโคนไม้อินต้น/ไม้ท้องถิ่น 1.1.2 การอนุรักษ์พันธุ์ผักพื้นบ้าน 1.1.3 ผลิตก้อนเชื้อเห็ด (นางรมสีเทา/ฟาง/ท้องถิ่น) ภายใต้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ 1.1.4 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการเลี้ยงปลาพื้นถิ่น และขยายพันธุ์ในพื้นที่	13	ราย																							
	ยุทธศาสตร์ที่ 2 วิจัย ออกแบบ และพัฒนาการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นรายแปลง โดยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรและภูมิปัญญาของเกษตรกร กลยุทธ์ที่ 2 : รักษาแหล่งรายได้เดิมที่สามารถสร้างผลกำไรให้เป็นฐานรายได้																									
1.1	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ปีกจากแปลงสาธิตปศุสัตว์ ขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ (สุกร/สัตว์ปีก) 1.1.1 เบ็ดเทศ 1.1.2 ไก่ป่า 1.1.3 ไก่ลูกผสมลิ่วะ 1.1.4 สุกร 1.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นที่เมือง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต																									
	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนวิถีใหม่ กลยุทธ์ : ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน																									
1.1	การจัดการน้ำอย่างเป็นระบบครบวงจรภายใต้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 1.2 การฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรดิน																									
	ยุทธศาสตร์ที่ 4 บูรณาการการวิจัย พัฒนา องค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เกี่ยวข้อง กลยุทธ์ที่ 2 : บูรณาการงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง																									

ภาคผนวกที่ 3

การบูรณาการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร ปี 2564

- การประชุมกำกับติดตามงาน โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต 16 ที่ปรึกษาคณะทำงาน
- การประชุมกำกับติดตามงานหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการฯ ปี 2565 โดยฝ่ายเลขาคณะทำงาน ด้านการเกษตรฯ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ โทร. ๐๕๔ ๗๑๖ ๕๑๙
ที่ กษ ๐๒๒๔.นท/ว ๑๔ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญประชุมชี้แจงแผนและการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรียน ราชานามตามแนบ

ด้วยกองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดประชุมชี้แจงแผนและการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันอังคารที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ซึ่งมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต ๑๖ (นายวีระชาติ เขื่อนรัตน์) ที่ปรึกษา คณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน เป็นประธานในการประชุม โดยจัดการประชุมด้วยระบบ Zoom Meeting จากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร ไปยังหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดน่าน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน จึงขอเชิญท่านหรือผู้แทนเข้าร่วมประชุมฯ ผ่านระบบ Zoom Meeting ในวันอังคารที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะแจ้ง Username และ Password ให้ทราบอีกครั้งผ่าน Line Group "คณะทำงาน กษ (ศกน.)" โดยขอให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเตรียมแนวทางการดำเนินงานและข้อจำกัด (งบประมาณ) ของแต่ละกิจกรรมนำเสนอในระหว่างการประชุมด้วย รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมตามวัน และเวลาดังกล่าวด้วย จักขอบคุณมาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
เลขรับ..... ๖๕
วันที่..... ๑๑.๐๑.๖๔
เวลา..... ๑๕:๐๑ น.

(นางอังคณา พลาอาต)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ปฏิบัติราชการแทน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

เรียน ผอ.สทท.๒

เพื่อโปรดทราบ

เพื่อโปรดพิจารณา *พททอภทต ๑๐๖ / ๑๕๓๐๖*

(นางสาวสุวิมล โยม)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

สก ส.

เตรียมข้อมูล / ๑๕.๐๑.๖๔

(นายประเสริฐศักดิ์ แสงสัทธา)
ผู้อำนวยการสำนักงาน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒

*งานศูนย์ภูฟ้า
10/1/64*

รายนามตามแนบ

๑. เกษตรจังหวัดน่าน
๒. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๓. สหกรณ์จังหวัดน่าน
๔. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
๕. ประมงจังหวัดน่าน
๖. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน
๗. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๘. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน
๑๑. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
๑๒. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่
๑๔. ผู้จัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กลุ่ม ๓ ลุ่มน้ำน่าน
๑๕. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระดำริ ฯ (กรมชลประทาน)
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒

ระเบียบวาระการประชุม

ชี้แจงแผนและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วันอังคารที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๑๓๕)

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและกรอบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน

ด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย ผู้ตรวจราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวีรชาติ เชื้อนรินทร์)

๒.๒ ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

โดย กองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้า

พัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีปี

พ.ศ. ๒๕๖๔

๑) ร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา

อันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ.

๒๕๖๔ นำเสนอโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒) แนวทางการดำเนินงานและข้อจำกัด (งบประมาณ) ของแต่ละกิจกรรม

นำเสนอโดยหน่วยงาน ตามลำดับ ดังนี้

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
- สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
- ศูนย์วิจัยข้าวแพร่
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
- สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
- ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน
- โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (กรมชลประทาน)
- สถานีพัฒนาที่ดินน่าน
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒ ✓
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

บันทึกข้อความ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
เลขที่รับ ๒๗
วันที่ - 8 มี.ค. 2564
เวลา.....น.

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองประสานโครงการพระราชดำริ โทร. ๐๒๒๘๓ ๐๖๒๘๘ ๑๕๒
 ที่ กษ.๐๒๓๑/๒๔ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ประชุมชี้แจงแผนและกาติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานและกำหนดรายละเอียดกิจกรรมตามกรอบแนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ และจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการจัดทำร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งจัดส่งให้หน่วยงานพิจารณาตรวจสอบในเบื้องต้นด้วยแล้ว ในกรณีนี้ เพื่อชี้แจงรายละเอียดและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานตามร่างแผนปฏิบัติงานดังกล่าว จึงเห็นควรกำหนดให้มีการประชุมชี้แจงแผนและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันอังคารที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น. ซึ่งมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวิรัชชาติ เชื้ออรุณรัตน์ (ที่ปรึกษาคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน) เป็นประธานการประชุม โดยจัดประชุมด้วยระบบ Zoom Meeting จากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ ไปยังหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ในจังหวัดน่าน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านแจ้งเรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม และจัดเตรียมการประชุมในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว (รายละเอียดตามระเบียบวาระการประชุมที่แนบมาพร้อมนี้)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

เห็นควร/ขอความเห็นการ

ฝ่ายบริหาร

กลุ่มงานยุทธศาสตร์

กลุ่มงานช่วยเหลือ

กลุ่มสารสนเทศ

เขียนให้ทราบทั่วกัน

ทวิชัย นน

ทวิชัย นน

(ลงชื่อ).....

ทราบ

คุ้นชินภา

นางพลาอาต

ประชุม ๙ ในอันวิรัชชาติ

(ลงชื่อ).....

(นางอังคณา พลาอาต)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศึกษาราชการแทน
 เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

(นางสาวสุชาดา โทษเจ็ด)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ที่ปรึกษาในตำแหน่งผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบวาระการประชุม

ชี้แจงแผนและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วันอังคารที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๑๓๕)

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและกรอบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน

ด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย ผู้ตรวจราชการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวีระชาติ เชื้อบริบูรณ์)

๒.๒ ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย กองประสานงาน
โครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑) ร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔
นำเสนอโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒) แนวทางการดำเนินงานและข้อจำกัด (งบประมาณ) ของแต่ละกิจกรรม
นำเสนอโดยหน่วยงาน ตามลำดับ ดังนี้

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
- สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
- ศูนย์วิจัยข้าวแพร่
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
- สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
- ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน
- โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (กรมชลประทาน)
- สถานีพัฒนาที่ดินน่าน
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระการประชุม
ชี้แจงแผนและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
วันอังคารที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๑๓๕)

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

- ๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและกรอบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวีระชาติ เชื้อนรัตน์)
- ๒.๒ ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย กองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

- ๓.๑ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีปี พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๑) ร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นำเสนอโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
- ๒) แนวทางการดำเนินงานและข้อจำกัด (งบประมาณ) ของแต่ละกิจกรรม นำเสนอโดยหน่วยงาน ตามลำดับ ดังนี้
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
 - สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
 - ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
 - สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
 - ศูนย์วิจัยและการพัฒนาการเกษตรน่าน
 - ศูนย์วิจัยข้าวแพร่
 - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
 - สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
 - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
 - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
 - ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน
 - โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (กรมชลประทาน)
 - สถานีพัฒนาที่ดินน่าน
 - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
 - สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
 - สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม

.....

.....

.....

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและกรอบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน
ด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- โดย ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวีรชาติ เขื่อนรัตน์)

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

.....

.....

.....

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๒ ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

กองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำ (ร่าง) แผนการติดตามการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ด้านการเกษตร) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฯ เป็นไปตามเป้าหมาย โดยมี ๔ กิจกรรมหลัก ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๔ สรุปได้ ดังนี้

๑. จัดทำ (ร่าง) กรอบติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานฯ ปี ๒๕๖๔ ดำเนินการแล้วเสร็จ เดือนมกราคม ๒๕๖๔

๒. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานฯ ๖๔ และ (ร่าง) กรอบติดตามการดำเนินงานฯ ดำเนินการเดือนมกราคม ๒๕๖๔ (เป็นการประชุมหารือฯ ในครั้งนี้ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔)

๒.๑ กำหนดการรายงานผลการดำเนินงาน (รายเดือน) เริ่มรายงานครั้งแรกตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยรายงานสัปดาห์แรก (ภายในวันที่ ๕) ของเดือนถัดไป

๒.๒ กำหนดการลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงาน แต่ละพื้นที่ เป็นการติดตามในเชิงลึก และในพื้นที่โครงการ โดยเริ่มดำเนินการติดตามเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และกันยายน ๒๕๖๔

๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ประชุมสัมมนา เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการดำเนินการและการแก้ไขปัญหาอุปสรรค โดยดำเนินการเดือนมีนาคม พฤษภาคม และกรกฎาคม ๒๕๖๔

๔. สัมมนาสรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำแผนฯ ปี ๒๕๖๕ โดยดำเนินการเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดตามตารางที่แนบ ๑)

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

.....
.....
.....

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้แต่ละหน่วยงานนำเสนอแนวทางการดำเนินงานและข้อจำกัด

๑) ร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นำเสนอโดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

๒) แนวทางการดำเนินงานและข้อจำกัด (งบประมาณ) ของแต่ละกิจกรรม นำเสนอโดย หน่วยงานตามลำดับ ดังนี้

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
- สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน
- สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
- ศูนย์วิจัยข้าวแพร่
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
- สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดน่าน
- ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน
- โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (กรมชลประทาน)
- สถานีพัฒนาที่ดินน่าน
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน

ความเป็นมา

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมน่านกรีนเลควิว รีสอร์ท จังหวัดน่าน เพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานและกำหนดรายละเอียดกิจกรรมตามกรอบแนวทางการดำเนินงาน (ด้านการเกษตร) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘ และจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

การดำเนินงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการจัดทำร่างแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งจัดส่งให้หน่วยงานพิจารณาตรวจสอบในเบื้องต้นด้วยแล้ว ซึ่งแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นโครงการที่มีความพิเศษ ซับซ้อน และเกี่ยวเนื่องกับหลายภาคส่วนทั้งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร รวมทั้ง ความหลากหลายของสภาพปัญหาที่แตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ โดยกำหนดประเด็นปัญหาหรือความต้องการของพื้นที่ การสร้างเครื่องมือเพื่อหาข้อมูล/ความรู้ การค้นหาทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาสร้าง Passive Income และสร้างกลไกความร่วมมือ การกำหนดแนวทางหรือวิธีการจัดการกับประเด็นหรือความต้องการของพื้นที่ โดยพื้นที่เป็นหน่วยต้นคิด รวมทั้ง นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างคุณค่าจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

(๑) เป้าประสงค์หลักที่ ๑ เกษตรกรในพื้นที่ภูฟ้ามีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างแปลงต้นแบบที่มีรายได้จากการสร้างคุณค่าด้วยนวัตกรรมจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ ๑.๑.๑ เป็นแหล่งศึกษาและสร้างกระบวนการต้นแบบให้แก่เกษตรกรและเกษตรกร มี ๑ กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ที่ ๑ ออกแบบแปลงต้นแบบที่มีกิจกรรมที่หลากหลายและแตกต่างกัน มีกิจกรรม/โครงการ จำนวน ๒ โครงการ ดำเนินงานในพื้นที่ทรงงาน (ศูนย์สาธิตการสร้างตนเองฯ) ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ตามวิถีใหม่ ๒) โครงการพัฒนาแปลงเกษตรกรตามวิถีใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ วิจัย ออกแบบและพัฒนาการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร เป็นรายแปลง โดยการสร้างคุณค่าจากทรัพยากรและภูมิปัญญาของเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ ๑.๒.๑ รักษารายได้เดิมในพื้นที่ที่ลดลง มี ๑ กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ที่ ๑ รักษาแหล่งรายได้เดิมที่สามารถสร้างผลกำไรให้เป็นฐานรายได้ จำนวน ๑ โครงการ ดำเนินงานในพื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ไร่) และพื้นที่ขยายผล (บ้านนาออก บ้านท่าทางหลวง บ้านห้วยลอย) ได้แก่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าและบริการ (ที่มีอยู่เดิม)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ ๑.๒.๒ เพิ่มรายได้ใหม่จากฐานทรัพยากรตามภูมิปัญญาของเกษตรกร มี ๑ กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างกิจกรรมใหม่ที่มีผลกำไรและสามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก เป็นฐานรายได้เพิ่ม จำนวน ๑ โครงการ ดำเนินงานในพื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ ไร่) และพื้นที่ขยายผล (บ้านนาออก

บ้านท่าทางหลวง บ้านผาสุข บ้านสบมาง บ้านห้วยล้อม บ้านห้วยลอย ได้แก่ ๑) โครงการสร้างกระบวนการเรียนรู้
สู่วิถีใหม่ ๒) โครงการสร้าง Passive Income ๓) โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นฐาน
Passive Income (ข้าวใหม่-ปลาหมัก)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนวิถีใหม่

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ ๓.๑ ระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการพัฒนาสู่วิถีใหม่ มี ๑ กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ที่ ๑ ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
จำนวน ๑ โครงการ ดำเนินงานในพื้นที่ทรงงาน (๖๐๐ ไร่) พื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ ไร่) พื้นที่ขยายผล (ตำบลภูฟ้า) พื้นที่
ขยายผล (บ้านสบปิ่น) ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองความต้องการใหม่ ๒) โครงการปรับ
ภูมิทัศน์เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายภายใต้พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

(๒) เป้าประสงค์หลักที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต การตลาด และการขนส่ง รวมถึง
ข้อมูลและสารสนเทศ มีประสิทธิภาพสูงและบูรณาการกันอย่างสมบูรณ์ ภายใต้ Digital Platform ที่สามารถ
ตอบสนองและเข้าถึงได้ง่าย ประกอบด้วย ๒ ยุทธศาสตร์ ๒ กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒.๑ พัฒนา Digital Platform เพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ
มี ๑ กลยุทธ์

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๒.๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิต
การตลาด การขนส่ง และข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงตลาด

- กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนา Digital Platform เพื่อการบริหารจัดการ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่
โครงการจ้างที่ปรึกษาพัฒนา ออกแบบ Digital Platform

ยุทธศาสตร์ที่ ๒.๒ เชื่อมโยงและบูรณาการการจัดสรรทรัพยากรการผลิต การตลาด การขนส่ง
การจัดการข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มี ๑ กลยุทธ์

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๒.๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตอบสนองและการเข้าถึง
ตลาด ดำเนินงานในพื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ ไร่) พื้นที่ขยายผล (ตำบลภูฟ้า)

- กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาเครือข่ายและบูรณาการเครือข่ายตลอดห่วงโซ่การผลิตจนถึงตลาด
บน Digital Platform ได้แก่ ๑) โครงการจัดตั้งกลุ่มกิจกรรม ๒) โครงการสร้างเครือข่ายระหว่างกิจกรรม ๓) โครงการ
จัดทำแผนการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการตลาดประจำและตลาดจร

(๓) เป้าประสงค์หลักที่ ๓ การจัดสรรผลประโยชน์ที่สมดุลและเป็นธรรมเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันของชาวภูฟ้า
โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ประกอบด้วย ๑ ยุทธศาสตร์ ๒ กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓.๑ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ
จนถึงระดับครัวเรือน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่ ๓.๑.๑ เกิดการยอมรับและรับผิดชอบร่วมกันอย่างเป็นระบบ
รวมถึงการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างสมดุล ดำเนินงานในพื้นที่ขยายผล (ตำบลภูฟ้า) พื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ ไร่) พื้นที่
ขยายผล (บ้านท่าทางหลวง)

- กลยุทธ์ที่ ๑ จัดเวทีสานเสวนาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วน ในแต่ละระดับ ได้แก่
๑) โครงการสร้างการมีส่วนร่วมผ่านเวทีสานเสวนา ๒) โครงการพัฒนาธรรมเนียมภูฟ้า

- กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมรับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการ
ผ่านกลไกการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ๑) โครงการสร้างเครือข่ายภายใต้กิจกรรม CSR ขององค์กรต่อภูฟ้า
๒) โครงการธนาคารข้าวแลกพื้นที่ทำการเกษตรแบบยั่งยืน

(๔) เป้าประสงค์หลักที่ ๔ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้รับ
การดำรงไว้อย่างยั่งยืน ด้วยกระบวนการเศรษฐกิจฐานคุณค่าจากทรัพยากรตามภูมิประเทศและภูมิสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔.๑ พัฒนาป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
ให้เกิดการใช้ประโยชน์และเกิดคุณค่าเชิงเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน ๑ กลยุทธ์ ๓ โครงการ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๔.๑.๑ เกิดความรักและหวงแหนในป่าไม้ทรัพยากรธรรมชาติ
วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำเนินงานในพื้นที่ทรงงาน (๑,๒๐๐ ไร่)

- กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ให้เป็นแหล่งรายได้ที่ยั่งยืน ได้แก่

๑) โครงการสวนเห็ดป่าธรรมชาติเพื่อเศรษฐกิจพอเพียงยั่งยืน ๒) โครงการฟั้่ง ๓ ขนาด ๓ ระดับ ในสวนและป่าธรรมชาติ
๓) โครงการอาหารและยาในสวนและป่าธรรมชาติ

(รายละเอียดตามเอกสารแนบที่ ๒)

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๑. เห็นชอบข้อมูลตามที่หน่วยงานแจ้งยืนยันแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีความพร้อมและสามารถ
ดำเนินการ โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และได้รับ
งบประมาณเรียบร้อยแล้ว

๑.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการได้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ แต่ไม่มีงบประมาณ

๑.๓ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะต้องดำเนินการในระยะต่อไป

๒. เห็นชอบตาม (ร่าง) แผนติดตามการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ด้านการเกษตร) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยมี
กำหนดการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ กำหนดการรายงานผลการดำเนินงาน (รายเดือน) เริ่มรายงานครั้งแรกตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์
๒๕๖๔ โดยรายงานสัปดาห์แรก (ภายในวันที่ ๕) ของเดือนถัดไป

๒.๒ กำหนดการลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงาน แต่ละพื้นที่ เป็นการติดตามในเชิงลึก
และในพื้นที่โครงการ โดยเริ่มดำเนินการติดตามเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และกันยายน ๒๕๖๔

๒.๓ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ประชุมสัมมนา เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยน
เรียนรู้วิธีการดำเนินการและการแก้ไขปัญหาอุปสรรค โดยดำเนินการเดือนมีนาคม พฤษภาคม และกรกฎาคม ๒๕๖๔

๒.๔ สัมมนาสรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำแผนฯ ปี ๒๕๖๕ โดยดำเนินการเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

๓. เห็นชอบให้นำข้อมูลแผนการดำเนินงานตามข้อ ๑ เสนอคณะอนุกรรมการด้านการเกษตร
โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เพื่อพิจารณาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะดำเนินการได้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ แต่ไม่มีงบประมาณ เพื่อ
พิจารณาแหล่งเงินงบประมาณสำหรับดำเนินงาน ต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

มติที่ประชุม

.....
.....
.....

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

มติที่ประชุม

.....

.....

.....

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ โทร. ๐๕๔.๗๑๖.๔๑๙

ที่ กษ.๐๒๒๔.น.น/ว ๒๐๑ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน ราชานามตามแนบ

ด้วยกองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ กษ.๐๒๓๐/๑๗๐ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ กำหนดประชุมติดตามผลการดำเนินงาน โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง ๑๓๕) ซึ่งมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวีรชาติ เชื้อนรัตน์) ที่ปรึกษาคณะทำงาน ด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นประธานในการประชุมฯ โดยจัดประชุม ด้วยระบบ Zoom Meeting จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพมหานครฯ ไปยังหน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ และขอความอนุเคราะห์แจ้งเรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมดังกล่าว

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน จึงขอเชิญท่านหรือผู้แทนเข้าร่วมประชุมฯ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ในวันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ผ่านระบบ Zoom Meeting โดยสำนักงานฯ จะดำเนินการแจ้ง User และ Password ห้องประชุมผ่านช่องทาง Application Line : กลุ่มคณะทำงาน กษ. (ศกน.) ทั้งนี้ ขอความร่วมมือทุกหน่วยงานจัดเตรียมข้อมูลนำเสนอรายงาน ผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร (Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ (ตุลาคม ๒๕๖๓ - เมษายน ๒๕๖๔) ทั้งในพื้นที่ทรงงาน พื้นที่เกษตรกร และพื้นที่ขยายผลที่ได้ดำเนินการ ด้านการเกษตรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการเสนอในการประชุม ดังกล่าวฯ ด้วย รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางอังคณา พลาอาด)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาราชการแทน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

รายนามตามแนบ

๑. เกษตรจังหวัดน่าน
๒. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๓. สหกรณ์จังหวัดน่าน
๔. ปฎิรูปที่ดินน่าน
๕. ประมงจังหวัดน่าน
๖. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน
๗. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๘. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรน่าน
๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน
๑๑. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
๑๒. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่
๑๔. ผู้จัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กลุ่ม ๓ ลุ่มน้ำน่าน
๑๕. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระดำริ ฯ (กรมชลประทาน)
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
 เลขที่รับ ๕๐๖
 19 เม.ย. 2564

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองประสานงานโครงการพระราชดำริ โทร.๐๒๖๔๑๘๖๑๗,๑๙๖๑

ที่ กษ.๐๒๓๐/๑๗๐ วันที่ 9 เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ประชุมติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

ตามที่ได้มีการประชุมชี้แจงแผนและกรอบการติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ กองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลกิจกรรม/โครงการ ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร(Action Plan) โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงานดังกล่าว จึงเห็นควรกำหนดให้มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น. - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง ๑๓๕) ซึ่งมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวีระชาติ เจื่อนรัตน์ (ที่ปรึกษาคณะทำงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดน่าน) เป็นประธานการประชุม โดยจัดประชุมด้วยระบบ Zoom Meeting จากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ ไปยังหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ในจังหวัดน่าน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านแจ้งเวียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม และจัดเตรียมการประชุมในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลายเซ็น)

(นางสาวสุชาดา โคมะชาติ)

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ลายเซ็น)
 ทราบ
 19 เม.ย. ๖๔

(ลงชื่อ) *(ลายเซ็น)*

(นางอังคณา พลาอาศ)

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

เห็นควร/ขอรับทราบ

- ฝ่ายบริหาร
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์
- กลุ่มงานช่วยเหลือ
- กลุ่มสารสนเทศ
- เเยกให้ทราบทั่วกัน

(ลายเซ็น)

ชื่อ *(ลายเซ็น)*

ว.ชื่อ) *(ลายเซ็น)*

ระเบียบวาระการประชุมคณะทำงาน
โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
อำเภอป่าสัก จังหวัดน่าน
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
วันพุธที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๐๐ น.
ผ่านระบบ Zoom Meeting

- ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**
วัตถุประสงค์การประชุม
๑.๑ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตุลาคม ๒๕๖๓ - เมษายน ๒๕๖๔ ในพื้นที่ทรงงาน พื้นที่เกษตรกร และพื้นที่ขยายผล และปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานด้านการเกษตร
๑.๒ การขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในพื้นที่โครงการฯ ให้เป็นไปตามกรอบ แนวทางด้านเกษตรฯ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘
- ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔**
- ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง**
การขับเคลื่อนงานด้านการสร้างการรับรู้ การมีส่วนร่วม ภายใต้กรอบแนวทางฯ ผ่านคณะทำงานฯ ระดับอำเภอ โดย สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
- ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ**
ผลการดำเนินงานด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตุลาคม ๒๕๖๓ - เมษายน ๒๕๖๔ ในพื้นที่ทรงงาน พื้นที่เกษตรกร และพื้นที่ขยายผล และปัญหา อุปสรรค ดังนี้ (นำเสนอไม่เกินหน่วยงานละ ๓ นาที)
๔.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน
๔.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๔.๓ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดน่าน
๔.๔ สำนักงานปศุสัตว์ที่ต.น่าน
๔.๕ สำนักงานประมงจังหวัดน่าน
๔.๖ โครงการชลประทานน่าน
๔.๗ สถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๔.๘ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรน่าน
๔.๙ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๔.๑๐ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ น่าน
๔.๑๑ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
๔.๑๒ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
๔.๑๓ ศูนย์วิจัยข้าวแพร่

- ๔.๑๔ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กลุ่ม ๓ สุ่มน้ำน่าน
- ๔.๑๕ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระดำริ ฯ (กรมชลประทาน)
- ๔.๑๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒
- ๔.๑๗ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ โทร. ๐๕๔ ๗๑๖ ๔๑๗
ที่ กษ. ๐๒๒๔.นน/ว. ๓๐๗ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน รายนามตามแนบ

ด้วยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน กำหนดจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น. ผ่านระบบ Application LINE Group : คณะทำงาน กษ. (ศกน.)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน ขอเชิญผู้แทนเข้าประชุมฯ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ที่ตั้งสำนักงานตนเอง ผ่านระบบ Application LINE Group : คณะทำงาน กษ. (ศกน.) เพื่อชี้แจงและจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมสนับสนุนด้านการเกษตรในพื้นที่ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ขอความร่วมมือทุกหน่วยงานประสานข้อมูล จากหน่วยงานต้นสังกัดในกรอบแผนงาน โครงการฯ สำหรับพื้นที่โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการประชุมดังกล่าวฯ ด้วย รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายอดิศร จันทระประภาเลิศ)
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

รายนามตามแนบ

๑. เกษตรจังหวัดน่าน
๒. ปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๓. สหกรณ์จังหวัดน่าน
๔. ปฎิรูปที่ดินน่าน
๕. ประมงจังหวัดน่าน
๖. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานน่าน
๗. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน
๘. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรน่าน
๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ฯ น่าน
๑๑. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์น่าน
๑๒. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดน่าน
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวแพร่
๑๔. ผู้จัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กลุ่ม ๓ ลุ่มน้ำน่าน
๑๕. ผู้อำนวยการโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระดำริ ฯ (กรมชลประทาน)
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๒

ระเบียบวาระการประชุม
จัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการเกษตร
โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐น.
ผ่านระบบ Application LINE Group : กลุ่มคณะทำงาน กษ. (ศภน.)

- ระเบียบวาระที่ ๑** **เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**
วัตถุประสงค์การประชุม
๑) เพื่อสรุปผลการดำเนินงานด้านการเกษตรที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ภายใต้กรอบแนวทาง ๖ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘
๒) จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ด้านการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งในส่วนงบปกติ (Function) และ งบ กปร.
- ระเบียบวาระที่ ๒** **เรื่องรับรองรายงานประชุม ๖**
-ไม่มี-
- ระเบียบวาระที่ ๓** **เรื่องเพื่อทราบ**
๓.๑ ผลการดำเนินงานด้านการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามกรอบแนวทางด้านการเกษตร ๖ โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรตามกรอบแนวทาง ๖ ปี ๒๕๖๕ โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน
๓.๓ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่หน่วยงานได้เสนอขอรับการสนับสนุน ผ่านกรมต้นสังกัดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งงบปกติ (Function) และ งบ กปร. โดย ทุกหน่วยงาน
- ระเบียบวาระที่ ๔** **เรื่องเพื่อพิจารณา**
การจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ด้านการเกษตร โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ ปี ๒๕๖๕ ให้เป็นไปตามกรอบแนวทางด้านการเกษตร ๖ ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ (พื้นที่ทรงงาน+พื้นที่ขยายผล)
๑) โครงสร้างพื้นฐาน (น้ำและดิน)
๒) ด้านการผลิต (พืช สัตว์ ประมง (Active VS Passive Income))
๓) ด้านการสร้างการรับรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติ (ฝึกปฏิบัติ/เวทีชุมชน)
๔) ด้านการตลาด (การจัดการกลุ่ม บัญชี/เชื่อมโยงตลาดหลากหลายช่องทาง)
๕) ด้านการบูรณาการ (การจัดการข้อมูล/ระบบการติดตาม Digital Platform)
- ระเบียบวาระที่ ๕** **เรื่องอื่น ๆ**

ภาคผนวกที่ 4

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร
ตามแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตรโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
ปี 2564 ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรฯ ปี 2563-2568

ด้านพืช

ด้านพืช

ด้านพืช

ด้านพืช

ด้านพืช

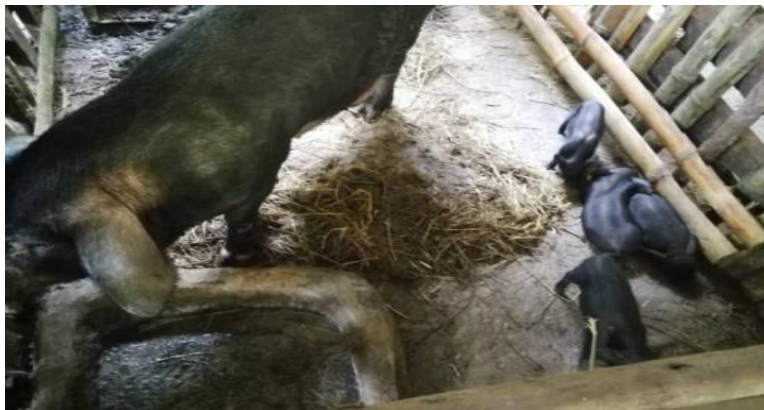
ด้านปศุสัตว์

ด้านปศุสัตว์

ด้านปศุสัตว์

ด้านปศุสัตว์

ด้านประมง

ด้านประมง

